

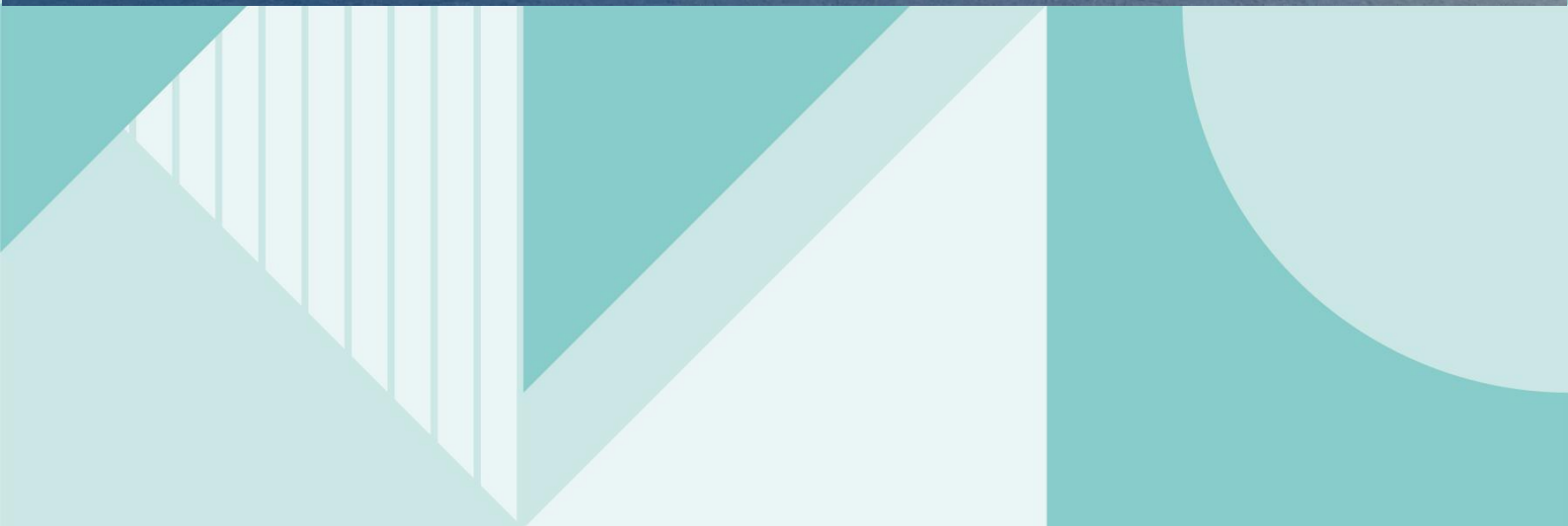

Hammerfest kommune
Hámmerfeastta suohkan

Økonomiplan 2024 – 2027 og årsbudsjett for 2024

Samfunnsplanens handlingsdel

Kommunedirektørens forslag

Innholdsfortegnelse

Kommunedirektørens innledning og prioriteringer	3
Organisering	7
Forslag til budsjettvedtak	11
Kommunal planstrategi	18
Klimabudsjett	19
Befolkningsutvikling	30
Investeringer i økonomiplanen	32
Økonomisk utvikling i planperioden	37
Kommunens tjenesteområder	40
Sentraladministrasjon	40
Oppvekst og kultur	49
Helse og omsorg	59
Teknisk, drift og eiendom	69
Selvkost	81

Kommunedirektørens innledning og prioriteringer

Budsjettarbeidet for 2024 og økonomiplanperioden har vært krevende. Konsekvensjustert budsjett viste et underskudd på 137 millioner. Tross innstramningstiltak fra sektorene tilsvarende 103 millioner var det ikke mulig å komme i balanse uten budsjettering med bruk av havbruksmidler. For første gang klarer vi heller ikke å overføre 60 millioner fra drift til investering som egenkapital til fremtidige investeringer i henhold til de økonomiske handlingsreglene.

Den store utfordringen for Hammerfest kommune nå er å få kontroll på økonomien. Regnskapet for 2022 og tertialrapporten for 2. tertial 2023 viser tydelig utfordringene kommunen står overfor med stor belastning av renter og avdrag på grunn av det høye gjeldsnivået og høyt driftsnivå i forhold til de økonomiske rammer.

Renten har vært den faktoren som har påvirket kommunens økonomi mest. I 2021 betalte kommunen ca. 21 mill. i rente, i 2022 betalte kommunen ca. 55 mill. i rente, og i 2023 skal kommunen betale ca. 119 mill. i rente. Det antas at kommunen i 2024 skal betale 141 mill. i renteutgifter med et rentenivå på 5,3%.

Økonomiplanperioden 2024-2027 byr derfor på store utfordringer. Effekt av omstillingsprosessen er nødvendig å få på plass slik at vi tilpasser kommunens drift til tilgjengelige ressurser og for å imøtekomme gjeldsbelastningen. Det er nødvendig å holde investeringstempo til et minimumsnivå over flere år for å redusere kommunens gjeld.

Budsjettoppfølging i kommunen har vært utfordrende og flere virksomhetsledere har varslet at budsjettet ikke gjenspeiler den daglige driften. Noe av dette har man klart å rette opp i gjennom budsjettprosessen for 2024, men ikke alle forhold. 2024 blir derfor et mellomår der endringer, omstillinger og omstruktureringer blir sentralt. Videre i økonomiplanperioden vil det være avgjørende å få til realistiske rammer slik at budsjettet blir et godt styringsverktøy.

Budsjettet for 2024 er svært stramt, uten marginer eller reserver, og det blir derfor et år der kostnadskontroll blir svært viktig. Dette medfører at innkjøps og reisebegrensninger, og ansettelsesstopp videreføres også inn i 2024.

Befolkningsutviklingen

Dersom vi ser på befolkningsendringene fra 2019-2023 på tall fra 1. juli hvert år, ser endringene slik ut:

Innbyggertall pr dato	Totalt	0-1 år	2-5 år	6-15 år	16-22 år	23-66 år	67-79 år	80-89 år	over 89 år
01.07.2019	11 496	267	520	1 337	975	6 703	1 270	348	76
01.07.2020	11 372	235	495	1 307	945	6 645	1 312	358	75
01.07.2021	11 317	196	509	1 307	953	6 584	1 327	364	77
01.07.2022	11 248	205	446	1 308	916	6 601	1 324	371	77
01.07.2023	11 299	204	433	1 279	913	6 659	1 327	415	69
Endring 2019-23	-197	-63	-87	-58	-62	-44	57	67	-7

Kilde: Statsbudsjettet, grønt hefte.

Tabellen viser negativ befolkningsutvikling i årene 2019 til 2022: på-124 fra 2019 til 2020,-55 fra 2020 til 2021 og -69 fra 2021 til 2022. Fra 2022 til 2023 er det en økning med 51 flere innbyggere totalt og dette i aldersgruppen 23-66 år som er et positivt trekk.

Totalt kan man si at befolkningen endrer seg, med færre barn og unge, og en økende andel eldre. Det vil si at vi blir færre til å ta vare på flere. Dette gir et økende press på helse- og omsorgstjenestene, og våre velferdstjenester. Samtidig har kommunen økende utfordringer med å rekruttere og beholde nødvendig personell. I sum krever dette en strukturell endring i organisasjon og den kommunale tjenesteproduksjon for å tilpasse oss denne utviklingen.

Omstilling

Omstillingsprosessen er startet med kartlegging av muligheter for endringer og omstilling i hele organisasjonen, og vil fortsette gjennom hele 2024. Etterhvert som tiltakene er klare er det viktig at iverksetting gjennomføres fortløpende.

Hammerfest må endre for fremtiden og må jobbe annerledes med færre ressurser. Som mål i denne prosessen er det viktig at kvalitet, ambisjoner og forventinger også tilpasses til hva Hammerfest kommune faktisk kan yte fremover.

Økonomi

Det ligger følgende føringer i økonomiplanen for 2024-2027;

1. Rammetilskudd og skatteinntekter er budsjettert i tråd med forslag til statsbudsjett 2024 av 6 oktober 2023. Kommunen vil i 2024 få en nominell vekst i frie inntekter på ca. kr. 43 mill. Dette er en økning på ca. 4,7% fra 2023. Veksten er høyere enn det som ble varslet tidligere i kommuneproposisjonen, men veksten må ses i sammenheng med anslaget for økt pensjonskostnader. Kommunen har i realiteten nullvekst i de frie inntekter etter at pris- og lønnsvekst trekkes fra.
2. Konsekvensjustert budsjett viser et underskudd på 137 millioner kr i 2024.

Dette dekkes inn slik i 2024

- Driftsendringer tilsvarende 103 millioner kr
- Lønnsøkning for 2024 er på 4,9 % (avsatt 42 millioner)
- Det er lagt inn kommunal deflator/prisvekst på til sammen 7% i løpet av 2024. Beregningen er ment til å dekke etterslepet fra den ekstraordinære kostnadsveksten i 2023 og antatt kostnadsvekst i 2024
- Pensjonsutgifter øker til 133 mill. kr i 2024 (utgiftsøkning på 47 mill. kr fra 2023)
- Renteutgiftene budsjetteres til 141 millioner kr med rentenivå på 5.3 % (utgiftsøkning på 22 mill kr fra 2023)
- Havbruksmidler budsjetteres med 44 millioner kr i 2024. En økning fra 19 mill som ligger inne i økonomiplanperioden. Det budsjetteres med bruk av havbruksmidler i hele økonomiplanperioden: 14 mill i 2025, 7 mill i 2026, og 9 mill i 2027
- Det overføres ikke 60 millioner fra drift til investering

- Tilskudd for flyktninger er justert i tråd med våre beregninger og vi legger opp til at kommunen skal bosette 150 flyktninger i 2024
- Tilskudd for ressurskrevende tjenester er nedjustert til 60 mill i tråd med mere realistiske beregninger med hensyn til antall brukere

Kommunale avgifter, eiendomsskatt og gebyr- og avgiftsregulativ.

- Eiendomsskatt foreslås uendret
- Brukerbetaling er i hovedsak justert med 7% i henhold til kalkulert deflator.
- Selvkostområdene justeres i tråd med utgiftsøkning og renteoppgang; vann +25%, avløp +7%, renovasjon +7% og feieutgifter +20%.

Investeringer

Kommunedirektørens forslag investeringsbudsjett har en tydelig restriktiv profil, og intensjonen med investeringsbudsjett er å fullføre de prosjektene som er nødvendig for å styrke og fullføre omstillingsarbeidet. Investeringer er skjøvet på ut i perioden og investeringer på vann og avløp er kraftig redusert.

Totalt investeringsnivå i 2024 er 118 mill. kr, i 2025 22 mill. kr, i 2026 49 mill. kr og i 2027 212 mill.

I 2024 er det ferdigstilling av det nye helsehuset som utgjør hovedvekten og i 2027 er det Brannstasjon. Det er foreslått å ikke ta opp lån i 2024 for å finansiere investeringer. Investeringene blir finansiert med tilskudd og overføringer fra andre, salg av varige driftsmidler og bruk av bundne fond.

Kommunedirektøren foreslår å øke startlånopptak fra 30 mill. til 60 mill. for å øke boligfinansiering i kommunen.

Overføring fra drift til investering

Hammerfest kommune har et mål om å avsette 60 mill. hvert år som egenkapital til fremtidige investeringer. Vi ser imidlertid at i perioden 2024-2027 vil være store utfordringer med å overføre kr. 60 mill. fra drift hvert år. Årsaken til dette er at kommunen står ovenfor et utfordringsbilde på ca. kr. 150 mill. i budsjettet 2024; og har et akkumulert utfordringsbilde på ca. kr. 80 mill. i periode 2025-2027.

For å balansere driftsbudsjettet i 2024 klarer vi ikke å overføre midler fra drift til investering. Dette skaper ytterligere press på investeringsbudsjett. Kommunen planlegger å selge varige driftsmidler, som tomter og bygninger, for å være i stand til å fullføre nødvendige prosjekter uten overføringer fra drift og uten å øke gjeldsbelastning i særlig grad.

Fremover

Den økonomiske situasjonen i Hammerfest kommune gjør at vi må endre måten vi yter tjenester på i årene framover. Organisasjonen må utvikle ny kunnskap og omsette denne kunnskapen til ny praksis gjennom både innovasjon og kontinuerlig forbedring. Vi trenger kloke og gode politiske prioriteringer i årene som kommer, og en organisasjon som kan omstille seg. Dette stiller krav til både politisk og administrativt lederskap.

Vi har en robust organisasjon som, selv i tider med store omveltninger, kan levere gode tjenester. Kommunedirektøren har derfor troen på at det er mulig å få til den omstillingen som vil kreves av oss gjennom godt samarbeid mellom politikk, ledelse og ansatte.

Kommunedirektøren ser ikke mørkt på fremtiden selv om vi nå må gjøre tøffe beslutninger for 2024 og noen påfølgende år.

Dersom kommunen kan holde investeringer på et minimum i de neste årene vil lånegjelden bygges ned og kommunens økonomi vil bedre seg.

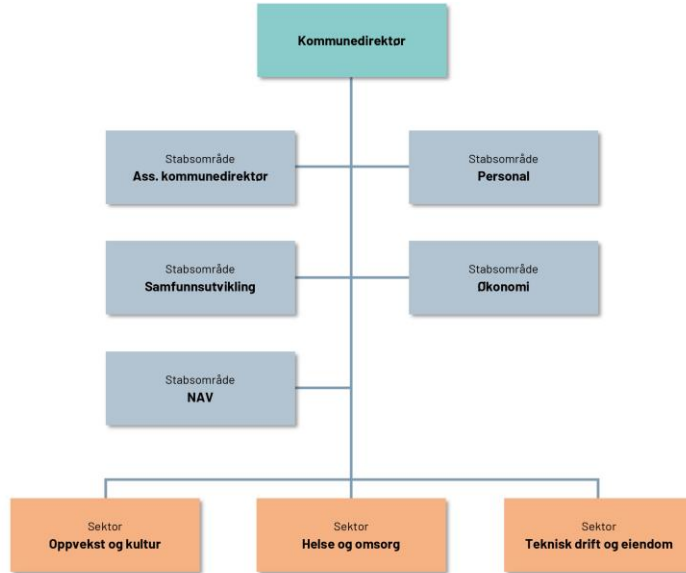
Hammerfest må endre for fremtiden og må jobbe annerledes med færre ressurser, og omstillingsarbeidet er startet.

Kommunedirektøren mener dette arbeidet gir mange muligheter. Kommunen skal benytte prosessen til å gjøre de gode grepene og finne løsninger for å rigge organisasjonen for en ny hverdag der Hammerfest kommune leverer tjenester til innbyggerne med riktig kvalitet også i fremtiden.

Organisering

Hammerfest kommune er organisert slik fra og med 1.1.2024

Administrativ organisering

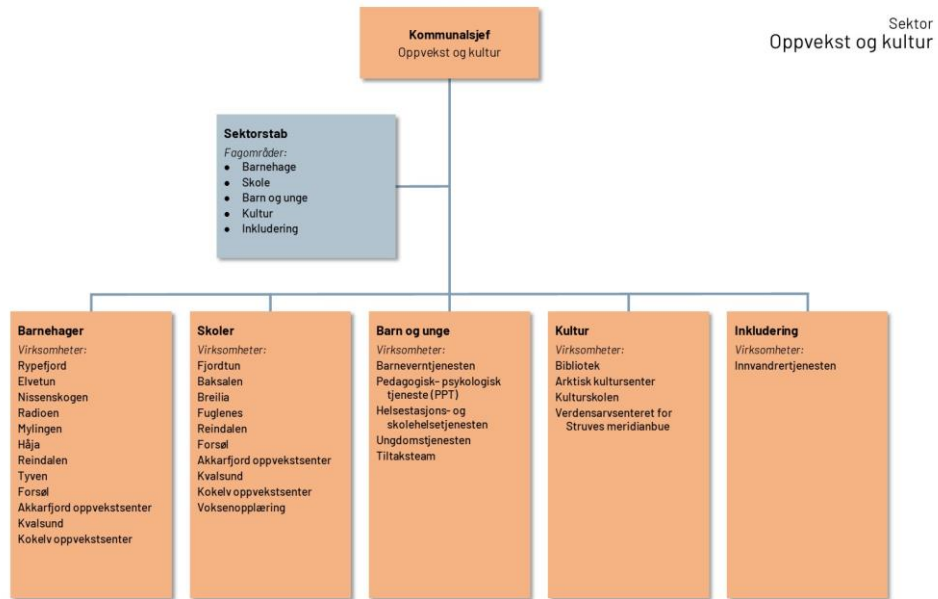

Sentraladministrasjonen/ sentrale stabsfunksjoner

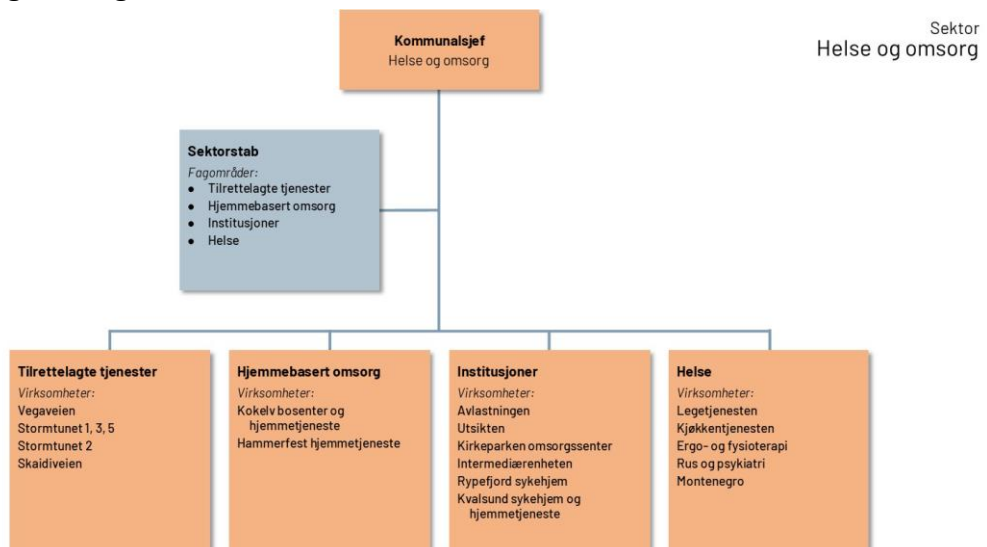
Stab: oppgaver og fagområder
Sentraladministrasjonen

Stabsområde Ass. kommunedirektør Politisk sekretariat Servicekontor Dokumentasjon Kommunikasjon Kommuneadvokat IKT	Stabsområde Personal Lønn Pensjon Foreldre- og sykepenger/ refusjon Sykefraværsoppfølging Arbeidstid og turnus Helse, miljø og sikkerhet (HMS) Informasjonssikkerhet og personvern Personlrådgivning og utvikling Utdanningsstøtte og lån Rekruttering og utvikling Lærlinger	Stabsområde Samfunnsutvikling Administrasjon Arealforvaltning Samferdsel og kommunikasjon Merkantil og kommunal fakturering Folkehelse Byggesak Byggesak, oppmåling og kart Plan Næring og miljø Næringsutvikling og landbruk Natur og miljø Motorferdsel i utmark	Stabsområde Økonomi Budsjett, controller, analyse Regnskap Skatteoppkreving Innkjøp og rammeavtaler Eiendomsskatt	Stabsområde NAV Kommunale tjenester Statlige tjenester
--	--	--	--	--

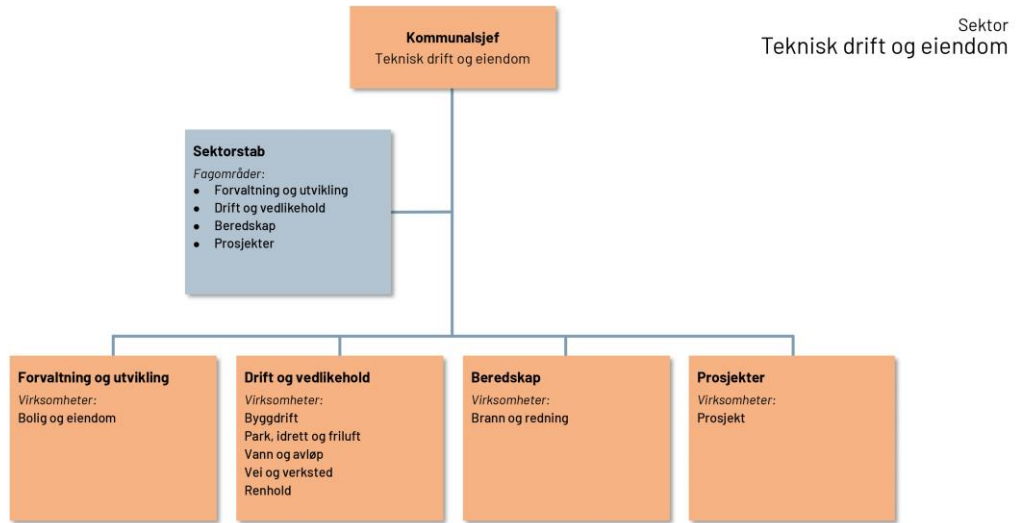
Sektor Oppvekst og kultur

Sektor Helse og omsorg

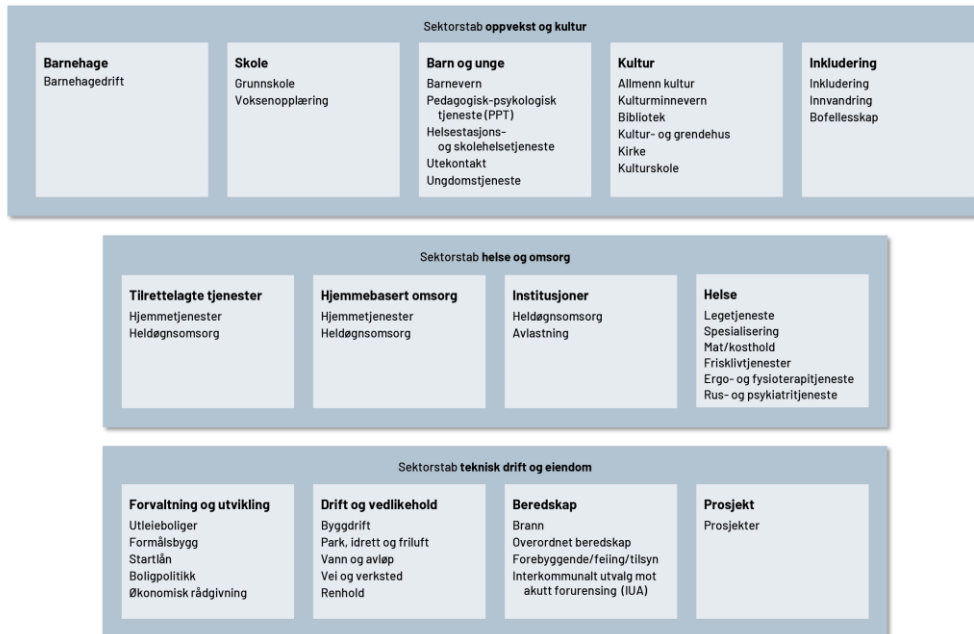

Sektor Teknisk drift og eiendom

Oppgaver og fagområder

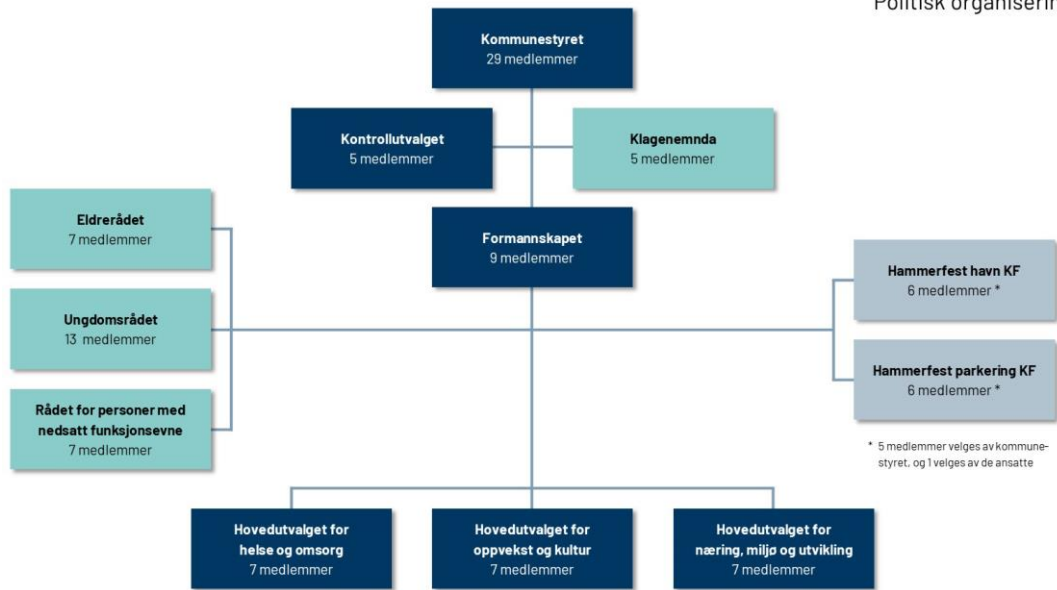
Stab: oppgaver og fagområder

Politisk organisering

Organisasjonskart

Politisk organisering

Sist oppdatert: 12.10.2023 14:54

Forslag til budsjettvedtak

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-486 400	-499 075	-541 441	-541 441	-541 441	-541 441
Inntekts- og formuesskatt	-411 708	-396 475	-428 998	-428 998	-428 998	-428 998
Eiendomsskatt	-209 035	-210 035	-210 035	-210 035	-210 035	-210 035
Andre generelle driftsinntekter	-122 108	-88 054	-136 982	-107 160	-99 555	-101 227
Sum generelle driftsinntekter	-1 229 251	-1 193 639	-1 317 456	-1 287 633	-1 280 029	-1 281 701
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 094 654	940 095	1 098 994	1 078 672	1 082 067	1 083 739
Avskrivninger	142 357	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	1 237 012	940 095	1 098 994	1 078 672	1 082 067	1 083 739
Brutto driftsresultat	7 760	-253 544	-218 462	-208 962	-197 962	-197 962
Renteinntekter	-8 243	-10 329	-7 829	-7 329	-6 329	-6 329
Utbytter	-3 154	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	55 220	119 050	141 468	131 468	119 468	119 468
Avdrag på lån	90 058	90 384	90 384	90 384	90 384	90 384
Netto finansutgifter	133 882	196 044	220 962	211 462	200 462	200 462
Motpost avskrivninger	-142 357	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-715	-57 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	76 895	62 460	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	10 837	5 000	5 000	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-29 516	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-57 500	-9 960	-7 500	-2 500	-2 500	-2 500
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	715	57 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sentraladministrasjon	118 172	146 822	172 366	169 128	176 566	176 716
Oppvekst og kultur	406 290	399 285	450 150	436 049	436 361	436 361
Helse og omsorg	450 520	280 291	353 585	346 255	346 255	346 255
Teknisk, drift og eiendom	142 198	123 286	134 296	142 828	142 878	144 400
Selvkost	-18 822	-34 869	-45 374	-49 560	-53 964	-53 964
Skatt, ramme, øvrige tilskudd og lønnsoppgjør	-6 166	25 971	34 728	34 728	34 728	34 728
Renter, avdrag, avslutning og investeringer	564	-938	-1 003	-1 003	-1 003	-1 003
Sum bevilgninger drift, netto	1 092 756	939 848	1 098 747	1 078 425	1 081 820	1 083 492
Herav:						
Netto renteutgifter og - inntekter	16 782	-247	-247	-247	-247	-247
Avsetninger til bundne driftsfond	10 837	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-29 516	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 094 654	940 095	1 098 994	1 078 672	1 082 067	1 083 739

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	259 070	151 825	118 880	22 250	49 050	212 050
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 508	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	262 578	151 825	118 880	22 250	49 050	212 050
Kompensasjon for merverdiavgift	-36 976	-22 365	-20 776	-1 450	-6 810	-39 410
Tilskudd fra andre	-12 330	-67 000	-59 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-27 369	0	-33 900	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 014	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-62 368	0	0	-20 800	-42 240	-172 640
Sum investeringsinntekter	-140 056	-89 365	-113 676	-22 250	-49 050	-212 050

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Videreutlån	61 237	30 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-36 755	-30 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	15 820	10 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-14 793	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Netto utgifter videreutlån	25 509	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-76 895	-62 460	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	18 595	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-24 483	0	-5 204	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-82 783	-62 460	-5 204	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	65 247	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Sentraladministrasjon							
Diverse mindre investeringer	308	3 125	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Elsykler	102	0	0	0	0	0	0
Biler	4 097	0	0	0	0	0	0
Investeringer Sentraladministrasjonen, plan og IT	785	0	0	0	0	0	0
Mobildekning i hele kommunen	404	0	0	0	0	0	0
Reguleringsplan for hytteområdene i Repparfjorddalen	0	0	750	750	0	0	1 500
Reguleringsplan for Skaidi sentrum	0	0	0	500	500	0	1 000
Kjøling kommunalt datasenter	0	0	330	0	0	0	330
Flytting av IT til Storgata kommunehus	0	0	1 800	0	0	0	1 800
Reguleringsplan nye boligområder	0	1 750	1 000	1 000	0	0	2 000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Utbygging av boligområde B10-Høyden	0	0	0	1 000	30 000	30 000	61 000
Sum	5 696	4 875	5 880	5 250	32 500	32 000	75 630
Sentraladministrasjon							
Oppvekst og kultur							
Investeringer Oppvekst og kultur	479	0	0	0	0	0	0
Investeringer kultur, kirke og museum	312	0	0	0	0	0	0
Ny Kvalsund skole, barnehage og basseng	40 281	0	0	0	0	0	0
Nye Reindalen skole	723	0	0	0	0	0	0
Kvalsund ungdomsklubb	1 500	0	0	0	0	0	0
Investeringer Arktisk kultursenter	0	0	500	1 100	1 150	1 150	3 900
Sum Oppvekst og kultur	43 295	0	500	1 100	1 150	1 150	3 900
Helse og omsorg							
Investeringer Helse og omsorg	1 525	0	0	0	0	0	0
Helsehus i forbindelse med nytt sykehus	115 228	72 000	86 000	0	0	0	86 000
Uteområde Vegaveien	74	0	0	0	0	0	0
Parkgata 18-22, Dagsenter	0	2 500	0	0	0	0	0
Utvidelse av kapasitet Kjøkkentjenesten	0	8 000	0	0	0	0	0
Rypefjord sykehjem-forprosjekt	0	1 000	0	0	0	0	0
Sum Helse og omsorg	116 827	83 500	86 000	0	0	0	86 000
Teknisk, drift og eiendom							
Skredsikring	13 878	3 125	0	500	0	0	500
Markopneset	1 260	0	0	0	0	0	0
Investeringer TDE	5 922	0	0	0	0	0	0
Skileik anlegg- Baksalen skole	1 803	0	0	0	0	0	0
Fuglenesodden/ Melkøyahuset	844	0	0	0	0	0	0
Plan for rehabilitering av kirker	0	5 000	200	0	0	0	200
Opprustning fortau og gatelys	23	0	0	0	0	0	0
Småhus	8 030	0	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhetstiltak	811	500	0	100	100	100	300
Kollektivtiltak	551	1 125	0	300	300	300	900
Flytting av IT avdelingen til Breidablikk	3	0	0	0	0	0	0
Kunstgressdekke Breidablikk stadion	0	2 000	0	0	0	0	0
Forprosjekt Isbjørnhallen/Breidablikk	0	1 000	0	0	0	1 000	1 000
Løypetråkkemaskin	0	0	0	0	0	2 500	2 500
Kjøp av minihullaster	0	0	2 300	0	0	0	2 300

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Rehabilitering Kokelv basseng	2 333	2 200	0	0	0	0	0
Ren havn	24 581	7 500	9 000	0	0	0	9 000
Tiltak brannstasjon Hammerfest	698	0	0	0	0	0	0
Ny brannstasjon	0	1 000	0	0	0	160 000	160 000
Investeringer veier Rådhusveien 18, Kommunehuset i Kvalsund	590	0	0	0	0	0	0
	1 100	0	0	0	0	0	0
Sum Teknisk, drift og eiendom	62 428	23 450	11 500	900	400	163 900	176 700
Selvkost							
Hovedplan vann og avløp	30 919	40 000	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum Selvkost	30 919	40 000	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Skatt, ramme, øvrige tilskudd og lønnsoppgjør							
Salg av festetomt	-95	0	0	0	0	0	0
Sum Skatt, ramme, øvrige tilskudd og lønnsoppgjør	-95	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	259 070	151 825	118 880	22 250	49 050	212 050	402 230

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Egenkapitalinnskudd KLP	3 508	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 508	0	0	0	0	0	0

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	262 578	151 825	118 880	22 250	49 050	212 050	402 230

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-499 075	-541 441	-541 441	-541 441	-541 441
Inntekts- og formuesskatt	-396 475	-428 998	-428 998	-428 998	-428 998
Eiendomsskatt	-210 035	-210 035	-210 035	-210 035	-210 035
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-91 271	-140 199	-110 376	-102 772	-104 444
Overføringer og tilskudd fra andre	-174 619	-111 369	-111 369	-111 369	-111 369
Brukerbetalinger	-37 367	-34 829	-35 029	-35 029	-35 029
Salgs- og leieinntekter	-161 261	-181 441	-187 121	-191 525	-193 990
Sum driftsinntekter	-1 570 102	-1 648 311	-1 624 369	-1 621 168	-1 625 305
Lønnsutgifter	844 775	891 856	877 643	882 233	885 068
Sosiale utgifter	85 736	133 303	129 691	132 814	132 814
Kjøp av varer og tjenester	291 052	340 380	343 757	343 564	344 386
Overføringer og tilskudd til andre	94 996	64 311	64 316	64 596	65 076
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	1 316 558	1 429 850	1 415 407	1 423 207	1 427 344
Brutto driftsresultat	-253 544	-218 462	-208 962	-197 962	-197 962
Renteinntekter	-10 329	-7 829	-7 329	-6 329	-6 329
Utbytte	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061	-3 061
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	119 050	141 468	131 468	119 468	119 468

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Avdrag på lån	90 384	90 384	90 384	90 384	90 384
Netto finansutgifter	196 044	220 962	211 462	200 462	200 462
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-57 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	62 460	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	5 000	5 000	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-9 960	-7 500	-2 500	-2 500	-2 500
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	57 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

§ 5-7.Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Oversikt over kommunens gjeld og andre vesentlige forpliktelser:

Produkt	Beløp	Antall lån	Rente	Varighet (år)
3 mnd Nibor	164 821 880,00	5	5,30 %	17,8
Husbanken flytende	426 861 444,00	37	3,62 %	17,2
P.t. rente	1 224 931 809,00	19	5,22 %	16,9
Sertifikat	857 044 446,00	5	4,80 %	-
	2 673 659 579,00	66	4,94 %	17,1
Kassekreditt	100 000 000,00	1	5,70 %	-

Oversikt av garantier stilt av Hammerfest kommune (31.12.2022):

Garantien er stilt for:	Type garanti	Beløp	Utløper
Hammerfest Havn KF	Kausjon	174 815 858	2048
Hammerfest Havn KF	Kausjon	329 492 600	2058
Hammerfest Havn KF	Kausjon	98 800 622	2061

Hammerfest Havn KF	Kausjon	93 750 000	2062
Hammerfest Arena AS	Kausjon	23 500 000	2025
Hammerfest Arena AS	Kausjon	23 000 000	2023
Hammerfest Arena AS	Kausjon	31 000 000	2050
Sum garantier		774 359 080	

Kommunal planstrategi

Kommuneplanens samfunnsdel er Hammerfest kommunes overordnede styringsverktøy både politisk og administrativt. Den skal realiseres innenfor de ressurser, virkemidler og økonomiske rammer kommunen har til rådighet. De folkevalgte skal utøve en politikk hvor overordnede mål og strategier gir grunnlag for beslutninger som skal sikre et bærekraftig kommunesamfunn.

Plansystemet gir kommunedirektøren verktøy for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak. Kommuneplanens samfunnsdel er overordnet alle andre planer. Temaplaner skal bygge på gjeldende mål og strategier, og inneholde konkrete tiltak.

Prioriterte mål og strategier hentes inn i handlingsdelen/økonomiplan, og når handlingsdelen er vedtatt, skal tiltak realiseres gjennom delegering, oppfølging og rapportering. For å sikre en god styring skal det være et førende prinsipp at tiltak ikke kan gjennomføres før det er gitt prioritet og vedtatt i handlingsdelen. Årsrapport skal gjenspeile de samme mål, strategier og tiltak som er med i handlingsdelen. For å styrke planprosessen benyttes digitale verktøy som bidrar til effektiv støtte for årshjulet som inkluderer analyse, planlegging, budsjettering, rapportering og virksomhetsstyring.

[Åpne kommuneplanens samfunnsdel](#)

Planstrategi

Plan- og bygningsloven stiller krav om at kommunestyret innen et år etter konstituering skal vedta en kommunal planstrategi for valgperioden. Planstrategien er ikke en plan, men et verktøy som skal gi oversikt over kommunens planbehov i perioden. Arbeidet med ny planstrategi for kommunestyreperioden 2024-2027 vil starte i slutten av 2023 og forventes sluttbehandlet og vedtatt av kommunestyret sommer/tidlig høst 2024. Fram til da gjelder eksisterende planstrategi 2020 -2023.

[Planstrategi 2020-2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032](#)

Klimabudsjett

Klimabudsjett for Hammerfest kommune 2024

Innledning

For å begrense den globale temperaturstigningen i tråd med Parisavtalen må store utslippskutt på plass før 2030, og innen 2050 skal Norge være et nullutslippsamfunn. Det er dermed behov for en stor samfunnsomstilling i kommunene framover. Hammerfest kommune står i en situasjon hvor vi skal fortsette å tilpasse oss framtidens klima, samtidig som vi skal gjøre det vi kan for å redusere lokale klimagassutslipp. I tråd med nasjonale føringer skal Hammerfest redusere klimagassutslippene med 50-55 % innenfor kommunens grenser innen 2030, sammenliknet med 2009-nivå (vedtatt i Klima- og miljøplan, 2022).

Kommunen skal gjennom klima- og energiplanlegging vurdere hvilke tiltak som er gunstige å utføre i samfunnet for å nærme seg en ambisiøs målsetting om reduserte utslipp av klimagasser, redusert forbruk av energi, samt omlegging til miljøvennlig energi. Dersom vi skal nå disse lokale målene, er vi også avhengig av samarbeid i storsamfunnet og at sentrale og store aktører trekker i samme retning.

Om Klimabudsjettet

Klimabudsjettet skal fungere som klima- og miljøplanens årlige handlingsdel for klimaområdet. Klimabudsjettet er en integrert del av kommunens handlings- og økonomiplan og er tenkt å følge årshjulet og rapporteringsrutiner på samme måte som budsjettet for øvrig.

Kommunen skal gjennom tiltak og endret drift bidra til reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering og miljøvennlig energiomlegging. Hammerfest kommune er i oppstartfasen for dette arbeide og vil i hovedsak nå vektlegge de direkte utslippene innenfor kommuneorganisasjons egen drift.

Kommunens roller er mange og spenner vidt, men det er mange områder kommuner ikke råder direkte over. De største utslippskildene i vår kommune er olje- og gassektoren, samt transport på sjø. Troms og Finnmark fylkeskommune kjøper inn og drifter tjenester knyttet til kollektivtransport buss, hurtigbåter og ferger, og er dermed en sentral aktør hva gjelder utslippsreduksjon fra både sjøfart og også veitrafikk i kommunen. Videre, for å redusere klimagassutslipp fra industri eller i privat næringsliv i samme størrelsesorden som vi ønsker å se i samfunnet, er vi helt avhengige av at de private aktørene/næringslivet er ambisiøse i sitt klimaarbeid. Et mål om å redusere direkte klimagassutslipp i samfunnet med 50 prosent innen 2030 er ikke mulig å oppnå kun gjennom kommunens rolle og virkemidler.

Om klimabudsjettet i kommunen

I kommuneplanens samfunnsdel for Hammerfest kommune 2021-2031 (vedtatt 28.10.21.) er det listet opp flere mål og strategier innenfor temaene klima og miljø. Blant annet at vi skal vurdere hensynet til klima- og natur i all planlegging og saksbehandling, samt videre å planlegge og gjennomføre innovative og lønnsomme energitiltak i alle kommunale bygg og anlegg, for å nevne noe. I Klima- og miljøplan (KMP) som ble vedtatt i desember 2022 er det listet opp 23 oppdrag og tiltak som omhandler klima og miljø. Disse ligger også til grunn for de foreslåtte tiltakene i dette budsjettet.

Klimabudsjettet skal presenterer tiltak for å redusere utslipp, fordele ansvaret for gjennomføringen samt antatt effekt av disse. Kommunen som egen virksomhet har imidlertid ikke fått på plass egne utslippstall og videre mulige effekter av de foreslåtte tiltakene. Derfor er mulige utslippsreduksjoner (måltall) av de foreslåtte tiltakene ikke beregnet i denne omgang pga. manglende datagrunnlag. Dette må følges opp de kommende årene.

Videre må vi utarbeide en referansebane fram mot 2030 som viser hvordan de direkte utslippene i kommunen kan komme til å utvikle seg dersom det ikke gjøres utslippsreducerende tiltak. En referansebane er et overslag med betydelig usikkerhet. Det skal bl.a. tas hensyn til forventet befolkningsutvikling, teknologiutvikling og videre forventet økonomisk utvikling i kommunen. Det må også igangsettes arbeid med å lage en tiltaksbane, samt målbane fram til 2030, hvor vi skal være i mål med 50% reduksjon i kommunens utslipp av klimagasser.

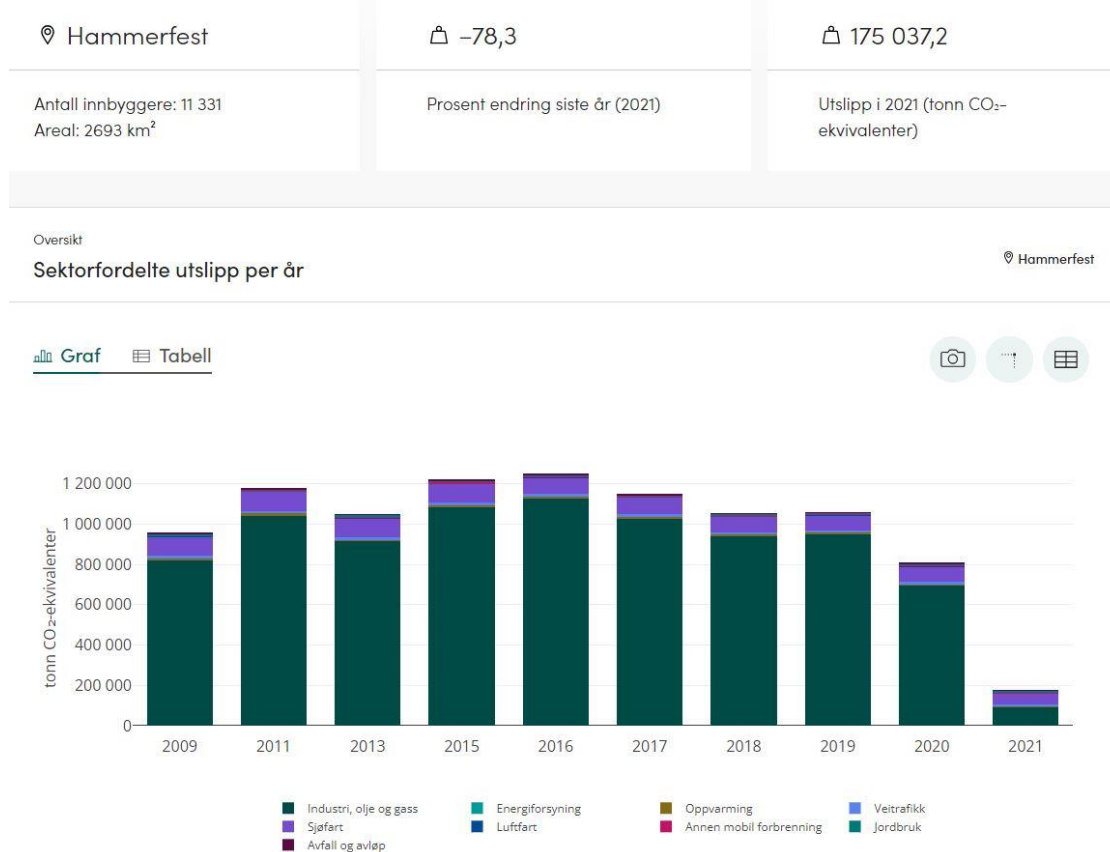
Økonomisk omstilling

Den økonomiske situasjonen i kommunen tilsier at det i de nærmeste årene må jobbes med færre ressurser. Det er behov for tilpasning av kommunens drift til de økonomiske rammer og tilgjengelige ressurser, for å oppnå en bærekraftig økonomi. Kommunen arbeider nå med mulighetene for endring i driften og for en omstilling i hele organisasjonen. Dette betyr også at det trolig ikke vil være egne økonomiske ressurser tilgjengelig til klimatiltak i de nærmeste årene. Oppdrag innenfor klimaområdet skal ikke medføre nye kostnader i budsjettet og forutsettes dekket innenfor gitte rammer i kommunens budsjett. En konsekvens av nedskalering av drifta og reduserte budsjetter vil trolig bidra til reduserte utslipp og vil være positivt for kommunens utslippsregnskap av de direkte utslippene.

Klimastatus- lokale utslippstall

De direkte klimagassutslippene fra Hammerfest kommune har endret seg de siste årene. De siste beregnede utslippstallene (Miljødirektoratet) er fra 2021 og viser med tydelighet at utslippsmålene i realiteten er nådd. Prosentvis endring fra 2020 til 2021 var på -78,3. Årsaken er at utslippene er borte fra Melkøya, som var ute av drift i 2021. Det er også registrert en betydelig nedgang i sektoren sjøfart, trolig som følge av redusert aktivitet på Melkøya. Det er vedtatt at driften av Melkøya skal elektrifiseres, men det er enda noe usikkerhet rundt det om vedtaket er gjennomførbart innen 2030. Utover datagrunnlaget fra Miljødirektoratet så har ikke kommunen egne utslippsberegninger for direkte utslipp fra egen drift, unntatt tallene fra SSB(KOSTRA).

Figur 1. Klimagassutslippene i Hammerfest kommune 2009 - 2021

Kilde: Miljødirektoratet

Grafene viser registrerte klimagassutslipp (direkte utslipp) i Hammerfest kommune i tidsrommet 2009 – 2021, fordelt på 9 ulike sektorer i kommunen. De direkte utslippene av klimagassene karbondioksid (CO₂), metan (CH₄) og nitrogenoksid (N₂O) innen kommunens grenser var i 2021 på 175 037,2 tonn CO₂-ekvivalenter. Indirekte utslipp, det vil si klimagassutslipp knyttet til produksjon og transport av varer og tjenester som forbrukes i kommunen, er ikke inkludert her.

Tabell 1. Sektorvise utslipp i utvalgte år. Tabell som viser klimagasser i antall tonn CO₂-ekvivalenter

	2009	2015	2019	2020	2021
Industri, olje og gass	824272	1087963.8	953439.7	698421.1	91313.4
Oppvarming	6884.9	5285.4	5005	3760.5	3007.7
Energiforsyning	0	0	0	0	0
Veitrafikk	13415.7	13137.3	11424.8	11272.9	11516.8
Sjøfart	94153	94153	73905.8	77459.4	53408.5
Annemobil forbrøining	3524.3	7042.2	4537.2	5312.2	5575.6
Jordbruk	8073.6	6572.4	6689.5	6397.8	6369.9
Avfall og avløp	3856.8	3259.3	2395.0	2308.0	2241.7
Totalt	955533.9	1219015.1	1059044.6	806061.7	175037.2

Vi ser at utslippene på det jevne økte i perioden 2009 til 2015. Deretter er det en nedgang fram til 2021. Hoveddelen av utslipp i kommunen kommer fra olje- og gasssektoren, samt skipsfart. Utslipp fra veitrafikk er tredje størst og hovedsakelig knyttet til personbiler og tunge kjøretøy. Dataene viser en oppgang av utslipp fra veitrafikk mellom 2020 til 2021.

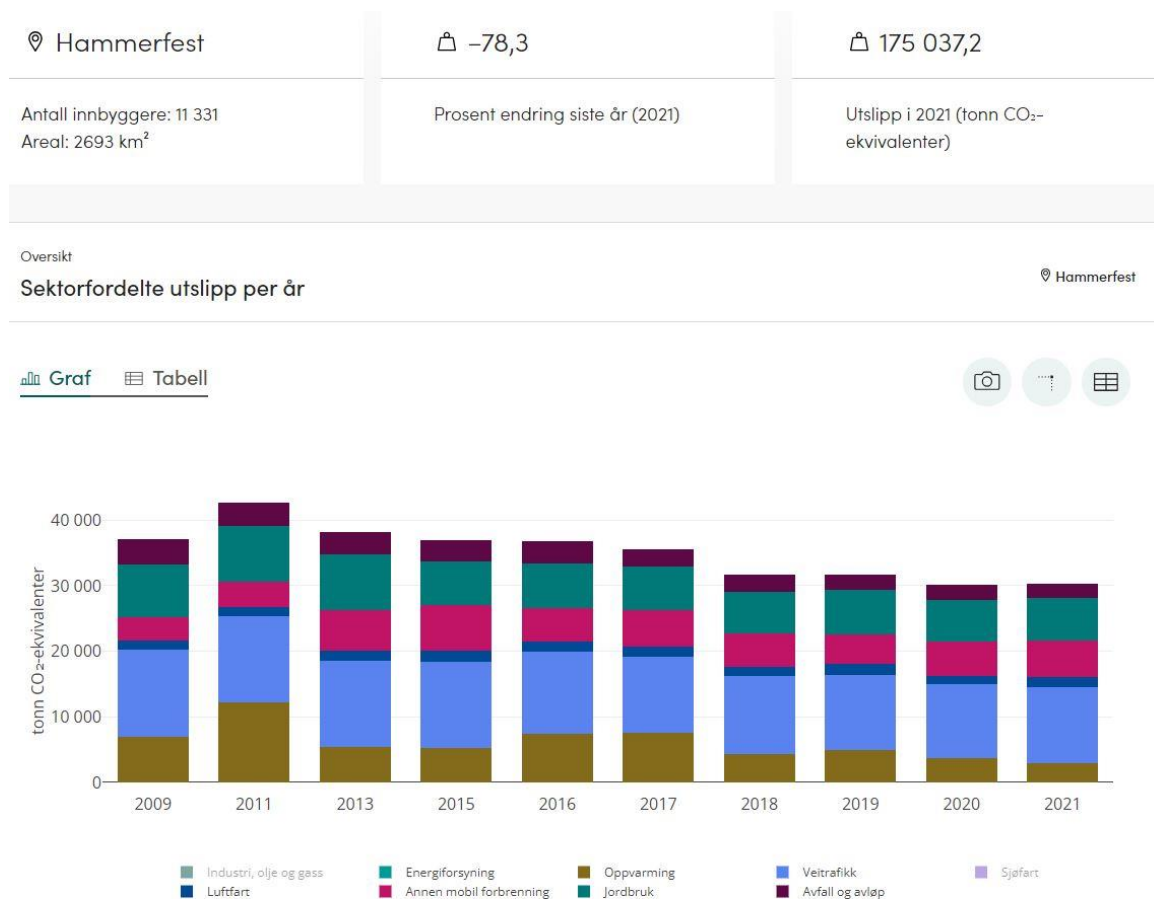
Prosentvis endring av totalutslippene fra 2020 til 2021 er på -78,3 %.

I 2009 var utslippene totalt på 969 383,5 tonn CO₂ mot 1 058 532,7 i 2019. Imidlertid var de høyeste utslipp i 2016 på hele 1 252 260 tonn. For klimamålene betyr det at ved 50 % reduksjon fra 2009 tallene, så må utslippene for Hammerfest være nede i 484 691,75 tonn i 2030.

Utslipp i 2021, pr. innbygger totalt var på 15,44 tonn CO₂-ekv. Utslipp pr. innbygger unntatt industri, olje og gass: var på 7,4 tonn CO₂. Til sammenligning er utslippet per innbygger i 2021 i Alta på 3.9 tonn. Utslippene pr innbygger i Hammerfest utenom industri, olje og gass i 2020 var på 9,5 t., med 7,4 t. i 2021. Altså en nedgang i utslippene fra 2020 til 2021.

Til sammenligning så har et lavutslippsamfunn et utslipp mellom ett til to tonn CO₂-ekvivalenter per innbygger per år.

Figur 2. Sektorvise utslipp unntatt sektorene industri, olje og gass samt sjøfart.

Kilde: Miljødirektoratet

Ved å ta bort de to sektorene som bidrar til med høyest utslipp i kommunen, så ser vi at veitrafikk og luftfart bidrar mest, samt annen mobilforbrenning som innbefatter snøscooter, anleggsmaskiner og andre motordrevne redskaper. Når det gjelder sektoren avfall og avløp er det en betydelig nedgang de siste årene.

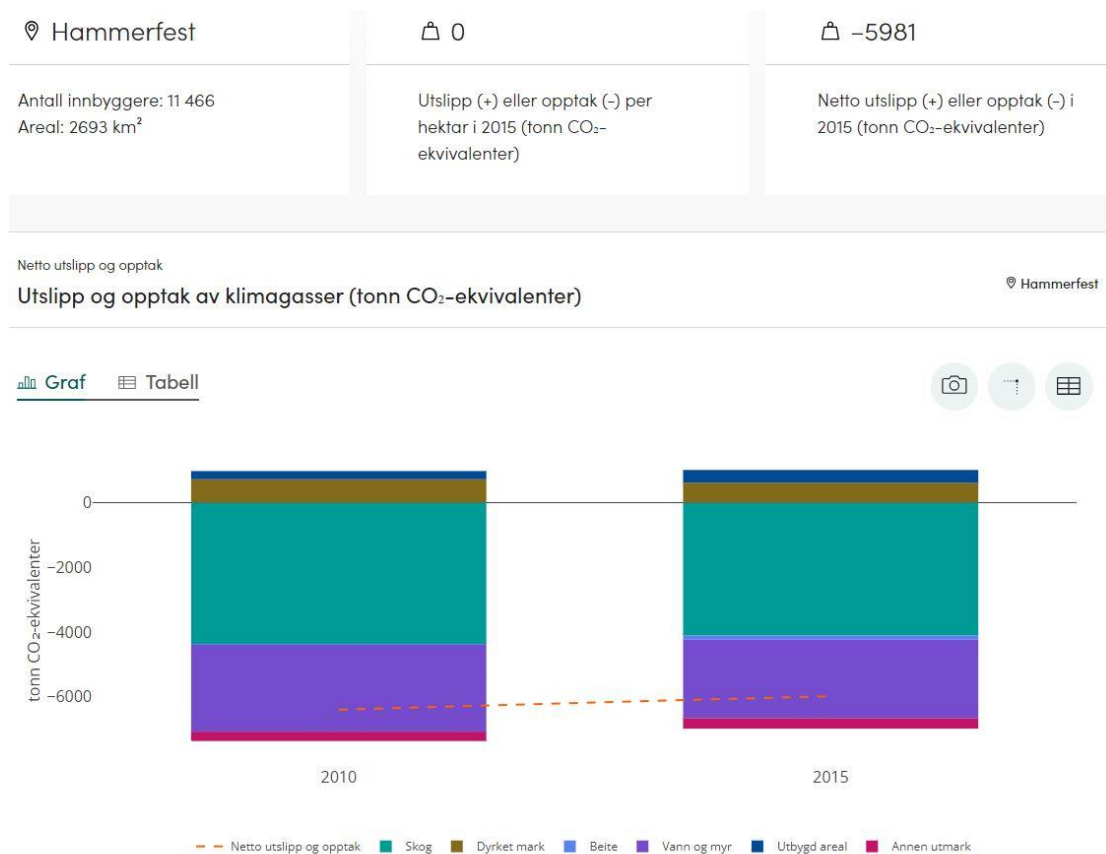
Klimabelastningen fra kommunens drift og tjenesteproduksjon kommer ikke frem i dette diagrammet, men dette bør undersøkes fremover, noe som også er foreslått som tiltak.

Hammerfest har ikke tall for klimafotavtrykket til kommunen som virksomhet og ikke gode nok tall for klimafotavtrykket til innbyggerne. Klimafotavtrykket innbefatter både direkte og indirekte utslipp.

Utslipp og opptak fra skog og arealbruk

Dette regnskapet kan brukes som et kunnskapsgrunnlag for å redusere utslipp og øke opptak av klimagasser fra arealbruk og arealbruksendringer. Tilgjengelige data finnes for 2010 til 2015.

Figur 3. Utslipp av klimagasser fra arealbruk og arealbruksendringer.

Kilde: Miljødirektoratet/Nibio

Dataene som viser den største endringen mellom disse årene viser at utslipp av klimagasser pga. utbygd areal i kommunen har økt fra 253 t. i 2010 til 398 t. i 2015. Pga. dette viser også dataene at opptak av klimagasser fra vann og myrer er redusert fra -2682 t. i 2010 til -2428 t. i 2015. Dette betyr at arealendringene/utbygging av arealer i kommunen bidrar til at opptaket av klimagasser i kommunen er redusert. Det samme viser dataene for skog. Forvaltningen vår av kommunens arealer påvirker klimaregnskapet, men også biologisk mangfold.

Klimastatus og prioriteringer

Målsettingen om 50 % reduksjon i klimagassutslippet innen 2030 gjelder som tidligere nevnt for hele Hammerfestsamfunnet. Det er vanskelig for kommunen å påvirke utslippsreduksjoner direkte i alle sektorer. For kommunen vil det være sentralt å utvikle gode tiltak og virkemidler i egen organisasjon og som kan gjennomføres og etter hvert kunne gi målbare resultater. Noen aktuelle tiltak er likevel foreslått.

Utarbeidelse av ny mobilitetsstrategi er et tiltak som kan være avgjørende for framtidige utslipp fra transport ved at den kan påvirke hvilke framkomstmidler innbyggerne vil foretrekke. Å utarbeide klimakriterier for behandling av plansaker kan også ha stor betydning for framtidige utslipp fra Hammerfestsamfunnet.

Imidlertid har ikke kommunen på nåværende tidspunkt beregnet utslippseffekten av de ulike klimatiltakene som foreslås. Dette må prioriteres i de neste årene for bedre å kunne beregne effekten av prioriterte tiltak og virkemidler.

Anskaffelser må gjennomføres med tydeligere miljøprofil. Dette er et stort satsningsområde for kommunen og gjelder anskaffelser av både varer og tjenester. Det bør jobbes med å utvikle indikatorer som skal gjøre det lettere å velge leverandører på bakgrunn av klimakrav. Fra og med 2024 må det ved inngåelse av nye rammeavtaler kreves minimum 50 % fossilfrie transporttjenester, der dette er mulig.

Kommune har som vedtatt mål å redusere energiforbruket i kommunale bygg. Det er enda ikke vedtatt hvor mye som skal investeres i tiltak. Parallelt er det vedtatt at det må jobbes med oppgradering av energikilder, tradisjonelle ENØK-tiltak, kompetanseheving innenfor energiområdet og bedre drift av byggene våre (Samfunnsplanen).

Kommunen har imidlertid startet dette arbeide, bl.a. for å få et bedre datagrunnlag for utslippsdata og forbruk på våre eiendommer. Dette arbeidet prioriteres videre i 2024.

Å få status og tall på klimafotavtrykket for Hammerfest kommune som virksomhet, fordelt på tjenesteområder og innkjøpsarter vil være viktig å prioritere nå. Det samme vil gjelde for Hammerfestinnbyggeren.

Foreslåtte klimatiltak for 2024

Et klimabudsjett bør omfatte hele Hammerfestsamfunnet. Når utslippene skal reduseres er det derfor avgjørende å få med privat og frivilling sektor, andre offentlige myndigheter, og kommunens innbyggere for øvrig. I dette perspektivet bør kommunen være en bidragsyter og tilrettelegger, og ikke nødvendigvis alltid utøver eller eier av tiltak. Tiltakene fremover bør derfor utvikles med tanke på å få med aktører innen sjøfart, bygg og anlegg, industri og luftfart, samt transport. I tillegg er det helt avgjørende at kommunen går foran og viser hvordan utslippene skal kuttes i egen virksomhet, dersom forventningene som rettes mot andre virksomheter skal oppleves som rimelig og legitime.

I Kommuneplanens samfunnsdel samt Klima- og miljøplanen er det en rekke strategier og oppdrag som må følges opp. De foreslåtte klimatiltak bygger i hovedsak på disse og er i vesentlig grad tiltak innenfor kommunens virksomhet. Tiltakene krever i utgangspunktet ikke ekstra finansiering, men er en del av den vanlige planbehandlingen.

Beskrivelse av foreslåtte klimatiltak:

Energibruk kommunal bygningsmasse:

Få på plass energiregnskap for alle kommunens eiendommer og formålsbygg med målsetting å gjennomføre innovative og lønnsomme energitiltak både ved nybygg og rehabilitering, samt vurdere salg av eiendommer.

Det brukes mye energi i kommunale tjenestebygg og det skal hele tiden jobbes med å redusere dette forbruket. Det kan innebære innføring av energispareprosjekter, installering av ny energikilde, etterisolering, varmegjenvinning eller andre ting. Dette inkluderer også opplæring av vaktmestere og annet personell. Sette et mål for % reduksjon i energiforbruk innen 2030.

Ansvar: Teknisk drift og eiendom

Klimaledelse:

Etablerer en kommunal tverrfaglig klima- og miljøgruppe. Gruppen skal ha fokus på bl.a. bedre ressursutnyttelse, redusert forbruk, økt ombruk og deleløsninger (Oppdrag 17 i KMP). En viktig oppgave blir også å få på plass et bedre datagrunnlag for kommunen for å beregne effekter av tiltak og tiltaksbanen for å nå målet vårt i 2030.

Ansvar: Kommunedirektør

Utskifting av fossile tjenestebiler:

Overgang til elbiler ved behov og ved bytte. Kommunen har et stort antall fossile biler og det må lages en plan for utfasing av disse innen 2030.

Ansvar: Økonomiavdelingen (innkjøp)

Beregne klimafotavtrykk:

Det må utvikles/beregnes et klimafotavtrykk for kommunens drift samt klimafotavtrykket for Hammerfestinnbyggen. En oversikt over klimagassutslipp på ulike tjenesteområder og innkjøpsarter vil bidra til å kunne iverksette mere effektive klimatiltak fremover. Se på muligheten for å få på plass forbruksbaserte data for innbyggerne ved f.eks. en forbrukerundersøkelse.

Ansvar: Samfunnsutvikling (Næring og miljø)

Gjennomgang av innkjøpsrutiner og miljøkrav:

Gjennomgang av praksis for innkjøp og anskaffelser, sikre mest mulig effektiv ressursbruk, vurdering av rammeavtaler, legge til rette for lokale innkjøp og lokale ringvirkninger, bærekraft og gjenbruk. (Oppdrag 18 i KMP). I alle innkjøps- og anbudsprosesser skal det vurderes hvilke andre miljøkrav som er relevante for den enkelte anskaffelse. Stille klimakrav i reguleringsplaner. I forbindelse med planprosesser skal kommunen gå aktivt inn og sikre klimakrav i reguleringsplaner og andre planer.

Ansvar: Økonomiavdelingen (innkjøp)

Næringsfond/fiskerifond:

Gjennomgå retningslinjer for nærings og fiskerifondet for å i større grad å kunne vektlegge klima som en sentral del av tildelingskriteriene. Dette arbeidet er igangsatt og bør ferdigstilles innen neste tildelinger.

Ansvar: Samfunnsutvikling (Næring og miljø)

Dialog med næringslivet:

Klima vektlegges som et sentralt tema ved dialog rundt næringsutviklingen i kommunen. Samarbeid med lokalt næringsliv om effektive utslippskutt vil være en del av dette arbeidet. (oppdrag 8 i Klima- og miljøplanen).

Ansvar: Samfunnsutvikling (Næring og miljø)

Urban dyrking:

Fortsette igangsatt prosjekt med målsetting å være i gang med lokalt matdyrkeprosjekt innen sommeren 2024. Dette er vi nå i gang med og vil prioritere å få det til innenfor eksisterende budsjetttrammer. Innbyggerne vil gjennom dette få tilgang til å produsere lokal kortreist mat.

Ansvar: Samfunnsutvikling (Næring og miljø)

Tilrettelegge for sykkel og gange:

Dette tiltaket inkluderer ikke bygging av ny sykkelvei, men all annen fysisk tilrettelegging for å bedre tilgjengelighet og trafikksikkerhet for gående og syklende.

Ansvar: Teknisk drift og eiendom

Ordforklaring klimabudsjett:

CO2-ekvivalent er en enhet som brukes i klimagassregnskap. Enheten tilsvarer den effekten en gitt mengde (som regel et tonn) CO₂ har på den globale oppvarmingen over en gitt tidsperiode (som regel 100 år). De øvrige drivhusgassene har et sterkere oppvarmingspotensial enn CO₂, og utslipp av disse gassene omregnes derfor til CO₂-ekvivalenter for å være sammenlignbare.

Direkte utslipp for en kommune vil si de utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grenser.

Indirekte utslipp er utslipp som skjer utenfor kommunegrensen som en konsekvens av forbruk av varer og tjenester innenfor kommunegrensen. Et eksempel på indirekte utslipp kan være utslipp i forbindelse med produksjon av en vare som produseres utenfor kommunens grenser, men som forbrukes av kommunen.

Klimafotavtrykk er en beregning av den totale klimapåvirkningen – både direkte og indirekte utslipp- for eksempel et land, en person eller en kommune.

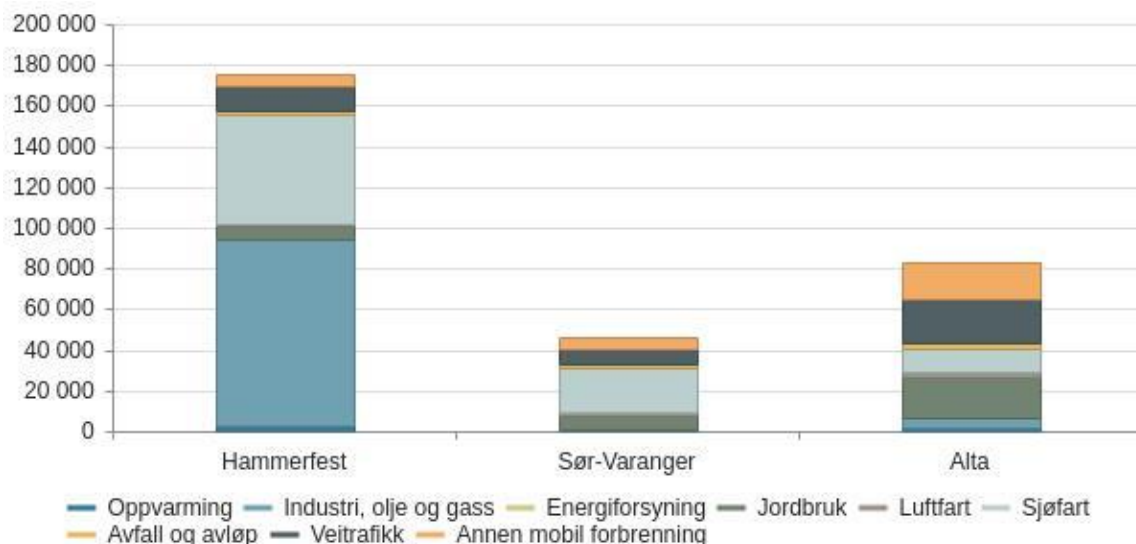
En **referansebane** er en framskrivning av utslipp som skyldes forhold utenfor klimabudsjettet, slik som befolkningsvekst, teknologiutvikling og økonomiske konjunkturer, samt statlig iverksatt klimapolitikk. Sett i sammenheng med kommunens utslippsmål, viser referansebanen hvor

store utslipp kommunen må kutte i løpet av de neste årene for å nå sitt utslippsmål. Den er et overslag med betydelig usikkerhet, og kan kun gjenspeile de faktorene og antakelsene som er tatt med i beregningene.

Klimastatistikk

Utslipp av klimagasser per kommune

Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

Tabellen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter

	Hammerfest	Sør-Varanger	Alta
Luftfart	1 603,6	2 301,6	2 760,4
Oppvarming	3 007,7	1 062,2	2 006,8
Industri, olje og gass	91 313,4	0,0	5 044,7
Sjøfart	53 408,5	21 890,0	10 929,6
Avfall og avløp	2 241,7	1 860,1	2 757,9
Veitrafikk	11 516,8	7 132,5	22 219,6
Annen mobil forburning	5 575,6	5 777,0	17 859,4
Energiforsyning	0,0	0,0	0,0
Jordbruk	6 369,9	6 065,0	19 776,1
Sum	175 037,2	46 088,5	83 354,6

Klimatiltak med i økonomiplanen

Referansebane

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad	Totalt	Langsiktig økonomi	Sektorkategori	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Reduksjon 2028	Reduksjon 2029	Reduksjon 2030	Reduksjon 2031	Reduksjon 2032	Reduksjon 2033	Langsiktig reduksjon

	2024	2027	2024-2027	effekt	k													ksjon
Dialog med næringslivet	0	0	0	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gjennomgang av innkjøpsrutiner og miljøkrav	0	0	0	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Næringsfond/fiskerifond	0	0	0	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilrettelegging for sykkel og gange	0	0	0	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Urban dyrking	0	0	0	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beregne klimafotavtrykk	0	0	0	Miljøledelse	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Klimaledelse	0	0	0	Miljøledelse	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Energibruk kommunal bygningsmasse	0	0	0	Oppvarming	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utskifting av fossile tjenestebiler	0	0	0	Veitrafikk	Personbiler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	0	0	0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beskrivelse klimatiltak

Beregne klimafotavtrykk

Det må utvikles/beregnes et klimafotavtrykk for kommunens drift samt klimafotavtrykket for Hammerfestinnbyggen. En oversikt over klimagassutslipp på ulike tjenesteområder og innkjøpsarter vil bidra til å kunne iverksette mere effektive klimatiltak fremover. Se på muligheten for å få på plass forbruksbaserte data for innbyggerne ved f.eks. en forbrukerundersøkelse.

Dialog med næringslivet

Klima vektlegges som et sentralt tema ved dialog rundt næringsutviklingen i kommunen. Samarbeid med lokalt næringsliv om effektive utslippskutt vil være en del av dette arbeidet. (oppdrag 8 i Klima- og miljøplanen).

Energibruk kommunal bygningsmasse

Få på plass energiregnskap for alle kommunens eiendommer og formålsbygg med målsetting å gjennomføre innovative og lønnsomme energitiltak både ved nybygg og rehabilitering, samt vurdere salg av eiendommer.

Det brukes mye energi i kommunale tjenestebygg og det skal hele tiden jobbes med å redusere dette forbruket. Det kan innebære innføring av energispareprosjekter, installering av ny energikilde, etterisolering, varmegjenvinning eller andre ting. Dette inkluderer også opplæring av vaktmestere og annet personell. Sette et mål for % reduksjon i energiforbruk innen 2030.

Gjennomgang av innkjøpsrutiner og miljøkrav

Gjennomgang av praksis for innkjøp og anskaffelser, sikre mest mulig effektiv ressursbruk, vurdering av rammeavtaler, legge til rette for lokale innkjøp og lokale ringvirkninger, bærekraft og gjenbruk. (Oppdrag 18 i klima- og miljøplan). I alle innkjøps- og anbudsprosesser skal det vurderes hvilke andre miljøkrav som er relevante for den enkelte anskaffelse. Stille klimakrav i reguleringsplaner. I forbindelse med planprosesser skal kommunen gå aktivt inn og sikre klimakrav i reguleringsplaner og andre planer.

Klimaledelse

Etablerer en kommunal tverrfaglig klima- og miljøgruppe. Gruppen skal ha fokus på bl.a. bedre ressursutnyttelse, redusert forbruk, økt ombruk og deleløsninger (Oppdrag 17 i KMP). En viktig oppgave blir også å få på plass et bedre datagrunnlag for kommunen for å beregne effekter av tiltak og tiltaksbanen for å nå målet vårt i 2030.

Næringsfond/fiskerifond

Gjennomgå retningslinjer for nærings og fiskerifondet for å i større grad å kunne vektlegge klima som en sentral del av tildelingskriteriene. Dette arbeidet er igangsatt og bør ferdigstilles innen neste tildelinger.

Tilrettelegge for sykkel og gange

Dette tiltaket inkluderer ikke bygging av ny sykkelvei, men all annen fysisk tilrettelegging for å bedre tilgjengelighet og trafiksikkerhet for gående og syklende.

Urban dyrking

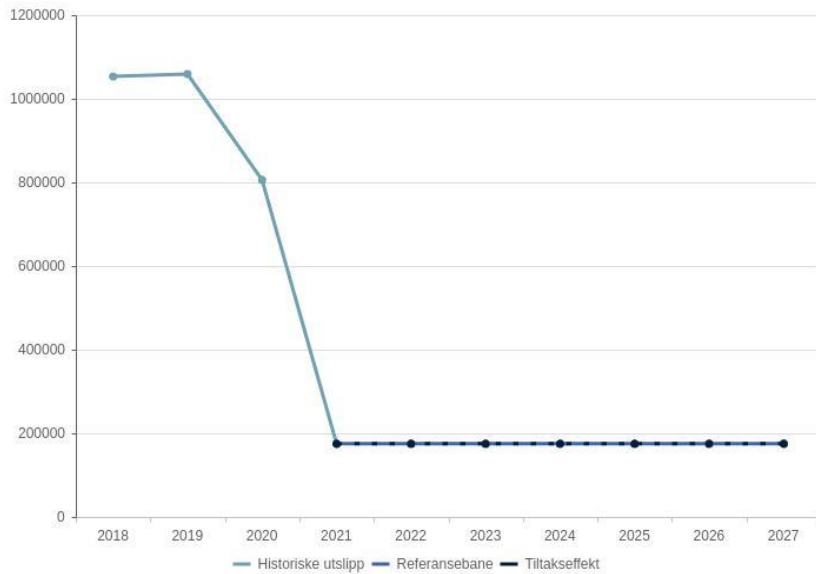
Fortsette igangsatt prosjekt med målsetting å være i gang med lokalt matdyrkeprosjekt innen sommeren 2024. Dette er vi nå i gang med og vil prioritere å få det til innenfor eksisterende budsjettammer. Innbyggerne vil gjennom dette få tilgang til å produsere lokal kortreist mat.

Utskifting av fossile tjenestebiler

Overgang til elbiler ved behov og ved bytte. Kommunen har et stort antall fossile biler og det må lages en plan for utfasing av disse innen 2030.

Klimagassutslipp (graf)

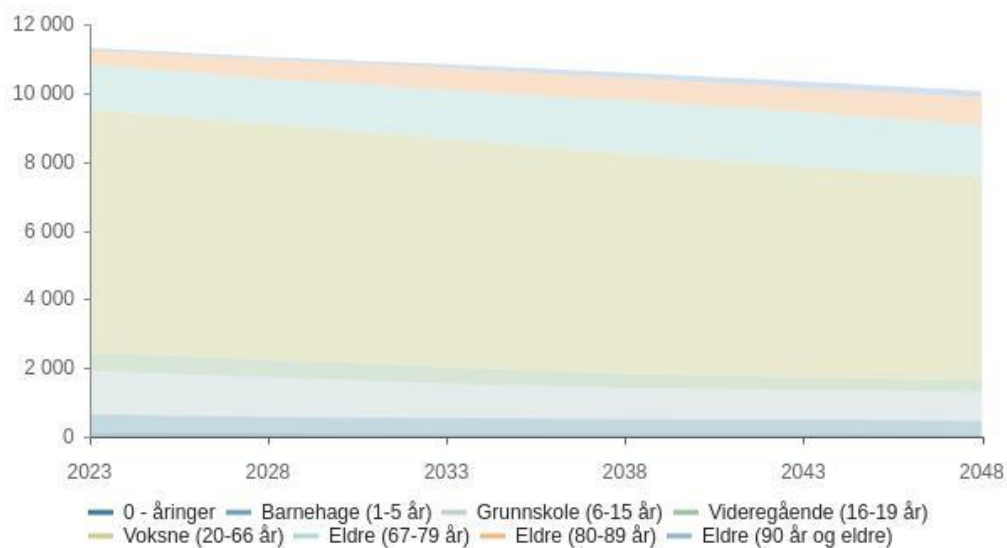
Grafen viser utslipp av klimagasser i tonn CO2-ekvivalenter. Historiske utslipp er hentet fra Miljødirektoratet. Du ser kommunens referansebane og i tillegg effekten av klimatiltakene i den stiplede linjen.

Befolkningsutvikling

Demografi

Befolkningsprognose

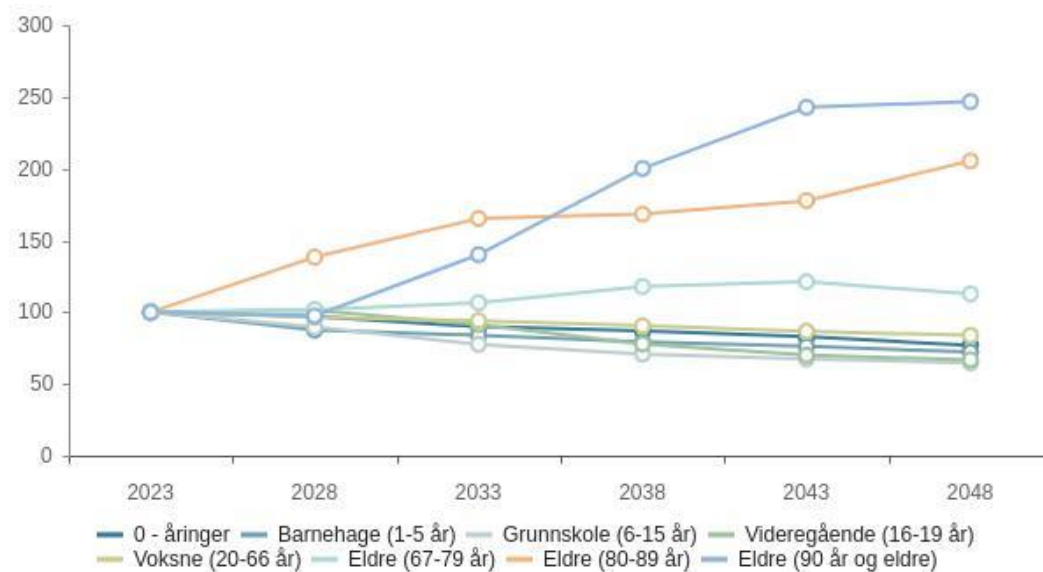

	2023	2028	2033	2038
0 - åringer	99	96	89	86
Barnehage (1-5 år)	545	477	457	432
Grunnskole (6-15 år)	1 281	1 148	993	906
Videregående (16-19 år)	530	537	484	412
Voksne (20-66 år)	7 066	6 822	6 651	6 393
Eldre (67-79 år)	1 320	1 342	1 406	1 555
Eldre (80-89 år)	394	545	651	663
Eldre (90 år og eldre)	75	73	105	150
Total	11 310	11 040	10 836	10 597

Prognose type : Lav nasjonal vekst

Prognose periode : 25

Prognose vekst

	2023	2028	2033	2038
0 - åringer	100,0 %	97,0 %	89,9 %	86,9 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	87,5 %	83,9 %	79,3 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	89,6 %	77,5 %	70,7 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	101,3 %	91,3 %	77,7 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	96,5 %	94,1 %	90,5 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	101,7 %	106,5 %	117,8 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	138,3 %	165,2 %	168,3 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	97,3 %	140,0 %	200,0 %
Total	100,0 %	97,6 %	95,8 %	93,7 %

Prognose type : Lav nasjonal vekst

Prognose periode : 25

Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samlet

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024	2025	2026	2027	2024-27
Sentraladministrasjon							
Diverse mindre investeringer	2027	26 161	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Flytting av IT til Storgata kommunehus	2024	1 800	1 800	0	0	0	1 800
Kjøling kommunalt datasenter	2024	330	330	0	0	0	330
Reguleringsplan for hytteområdene i Repparfjorddalen	2027	1 500	750	750	0	0	1 500
Reguleringsplan for Skaidi sentrum	2027	1 000	0	500	500	0	1 000
Reguleringsplan nye boligområder	2027	2 750	1 000	1 000	0	0	2 000
Utbygging av boligområde B10-Høyden	2027	61 000	0	1 000	30 000	30 000	61 000
Sum		94 541	5 880	5 250	32 500	32 000	75 630
Sentraladministrasjon							
Oppvekst og kultur							
Investeringer Arktisk kultursenter	2027	3 900	500	1 100	1 150	1 150	3 900
Sum Oppvekst og kultur		3 900	500	1 100	1 150	1 150	3 900
Helse og omsorg							
Helsehus i forbindelse med nytt sykehus	2025	378 721	86 000	0	0	0	86 000
Sum Helse og omsorg		378 721	86 000	0	0	0	86 000
Teknisk, drift og eiendom							
Forprosjekt Isbjørnhallen/Breidablikk	2027	1 000	0	0	0	1 000	1 000
Kjøp av minihjullaster	2027	2 300	2 300	0	0	0	2 300
Kollektivtiltak	2027	3 153	0	300	300	300	900
Løypetråkkemaskin	2027	2 500	0	0	0	2 500	2 500
Ny brannstasjon	2027	161 095	0	0	0	160 000	160 000
Plan for rehabilitering av kirker	2027	2 921	200	0	0	0	200
Ren havn	2025	60 250	9 000	0	0	0	9 000
Skredsikring	2025	23 158	0	500	0	0	500

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 2024-27
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024	2025	2026	2027	
Trafikksikkerhetstiltak	2027	2 811	0	100	100	100	300
Sum Teknisk, drift og eiendom		259 189	11 500	900	400	163 900	176 700
Sum		736 350	103 880	7 250	34 050	197 050	342 230

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 2024-27
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024	2025	2026	2027	
Selvkost							
Hovedplan vann og avløp	2027	238 259	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum Selvkost		238 259	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum		238 259	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000

Andre investeringer

Sentraladministrasjon

Diverse mindre investeringer

Investeringsområde brukes i hovedsak til utskifting av biler, samt mindre investeringer som oppstår i løpet av året.

Flytting av IT til Storgata kommunehus

Bygningsmessige forhold som utbedres før flytting

- *Bytting av vinduer*
- *Elektroarbeid*
- *Bygning og malings arbeid tilknyttet overstående*
- *Diverse tilknyttet arbeid til overstående*

Kjøling kommunalt datasenter

Bytte av kjølesystem på kommunalt datasenter. Datasenteret inneholder utstyr som leverer digitale tjenester til ansatte, innbyggere og eksterne leietakerer. Leietakerne står for inntekter på 700 000 per år.

Kjølesystemet på datasenteret byttes fra vannkjøling til luftkjøling. Tiltaket vil kunne gi en besparelse på inntil 300 000 kr per år, virke positivt på kommunens miljøregnskap og gi en bedre driftssikkerhet

Reguleringsplan for hytteområdene i Repparfjorddalen

Reguleringsplanarbeid i henhold til gjeldende planstrategi. Det er sterkt behov for å få gjennomført planarbeidet for å få klarlagt hvilke tiltak (bygg, veier, avkjørslser osv) som kan bygges i hytteområdene i Repparfjorddalen. Kan samkjøres med Statens Vegvesens behov for en avkjørselsplan/-sanering i

området. Planarbeidet er også påkrevet med tanke på nødvendige avklarer med reindriftsinteressene i området, og med FeFo som grunneier.

Reguleringsplan for Skaidi sentrum

I henhold til gjeldende planstrategi og kommuneplanens arealdel, er det forutsatt at det må utarbeides en reguleringsplan for Skaidi sentrum. I kommunens næringsplan er Skaidi også utpekt som er viktig satsingsområde i reiselivssammenheng. Mangelfullt planverk hindrer muligheten til å få utbygget områdets potensiale.

Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det en reguleringsplan pr. år i kommunal regi, med utgangspunkt i vedtatt delplan for Hammerfest/Rypefjord, og prioriteringsliste i vedtatt Boligpolitisk Handlingsplan. Område B20 i Indrefjorddalen er et mindre område hvor planlegging kan igangsettes. Dersom det blir konkludert med at område B2 - øverst på Prærien vil kunne realiseres (støyutfordringer fra flyplassen), vil dette området være naturlig ta som neste område. Dersom B2 ikke kan realiseres, vil planlegging av andre områder deltatt i delplan for Hammerfest og Rypefjord kunne igangsettes.

Utbygging av boligområde B10- Høyden

Boligfeltet B10 på Høyden/Salen ble ferdig regulert i 2019. Feltet inneholder anslagsvis 40 boenheter fordelt på eneboliger og rekkehusbebyggelse. Et forprosjekt/kostnadsoverslag fra 2018 antyder en utbyggingskostnad for selve feltet på rundt 40 mill. I tillegg vil det være behov for å investere i økt vannforsyning til området. En slik vannforsyning vil også være gunstig for eksisterende bebyggelse, og nødvendig for annen ny bebyggelse og på Høyden/Salen. Det må gjennomføres en detaljprosjektering med etterfølgende kostnadsvurdering for å få et oppdatert og riktig kostnadsbilde av utbyggingen.

Utbygging av feltet ble i økonomiplan 2023-26 foreslått gjennomført i 2024-2025. På grunn av kommunens økonomiske situasjon, og stor usikkerhet med hensyn til kostnadene, utsettes denne utbyggingen til 2026-2027, men det gjennomføres detaljprosjektering og ny kostnadsberegning i 2025.

Oppvekst og kultur

Investeringer Arktisk kultursenter

Oppgradering av lys, AV-utstyr og bevegelige lamper.

AKS har i januar 2024 vært 15 år i drift, og med de seneste års rivende utvikling innenfor teknologi gjør at en del av det tekniske utstyret i Ole Olsen salen er utgått på dato og ikke lenger oppfyller dagens krav for bruk. Våre lamper har strålepærer, og må vært byttes til lamper med ledpærer av miljøhensyn. Det er i tillegg svært vanskelig å finne pærer som passer vårt utstyr. Overgang til Led-lys vil gi både miljøgevinst og reduserte energikostnader.

Helse og omsorg

Helsehus i forbindelse med nytt sykehus

Hammerfest kommune har planlagt bygging av nytt Helsehus samlokalisert med Hammerfest sykehus og Arktisk universitetet Campus Hammerfest.

Totalentreprisen er på 335,750 MNOK. Pris og lønnsvekst tilsier en økning av kostnadene basert på KPI. Dette er forutsatt som ekstrabevilgning i vedtaket om bygging av et slikt helsehus. Det legges derfor inn en økning i budsjettet på kr. 28 MNOK i 2024.

Resterende finansieringsbehov er kr. 86 mill., og denne kostnaden kommer i 2024. Kommunen vil få utbetalt tilskudd fra Husbanken samme år på kr. 58 mill. Netto investeringskostnad kr. 28 mill. i 2024 ligger i økonomiplanen 2024 - 2027.

Teknisk, drift og eiendom

Forprosjekt Isbjørnhallen/Breidablikk

Som følge av et større rehabiliteringsbehov for idrettshallene Isbjørnhallen og Breidablikkhallen, har det tidligere blitt bevilget 1. mill. kr. til forprosjekt. Det vurderes ikke som byggeteknisk kritisk å gjennomføre rehabilitering umiddelbart, og midlene foreslås utsatt til 2027.

Kjøp av minihjullaster

Vei & Verksted belaster nå avbetaling av ny minihjullaster over et allerede svært stramt driftsbudsjett. Maskinen bør kjøpes ut gjennom investeringsbudsjettet. Maskinen ansees som absolutt nødvendig for å gjennomføre brøyteoppdrag på lette/trange arealer, og den gamle maskinen havarerte nylig.

Kollektivtiltak

Det foreslås en årlig bevilgning for å kunne videreføre arbeidet med oppgradering av bussholdeplasser (universell utforming mm).

Årlig bevilgning reduseres fra 1,125 mill. kr. til 300 000 kr.

Løypetråkkemaskin

Tråkkemaskinen kommunen benytter i dag er 15 år, og vedlikeholdskostnader er høye. Reservedeler er svært vanskelige å få tak i.

Tidligere vedtatte midler foreslås å utsettes til 2027.

Ny brannstasjon

Som en del av lukking av avvik ved nåværende brannstasjon, er det beskrevet en plan om etablering av ny brannstasjon i et beredskapssenter på Storsvingen. Det tas sikte på at byggingen gjøres i regi av Statsbygg.

Investeringsbeløp settes sist i perioden (2027), for å belyse en et mulig investeringsbehov dersom byggeprosjektet ikke blir løst i statlig regi.

Plan for rehabilitering av kirker

Det er tidligere vedtatt investeringsmidler til renovering av Kvalsund kirke. Arbeidet er ikke igangsatt grunnet kapasitetsutfordringer i prosjektavdelingen og ikke minst kommunens økonomiske situasjon. Det foreslås satt av kr. 200 000 i 2024 til utredning av renoverings-/vedlikeholdsbehov for alle kirkene, før man vurderer behov for investeringsmidler og mulige statlige tilskudd til utførelsen.

Ren havn

Det er bevilget midler over statsbudsjettet 2021 for oppstart av Ren Havn-prosjektet. Hammerfest kommunes andel av dette kr.38,75 millioner, fordelt på kr.7,5 mill i 2021, 18,75 mill i 2022 og 7,5 i 2023. Dette tilpasset planlagt framdrift i prosjektet.

I henhold til kommunestyrets vedtak 18/23 økes bevilgningen til Ren Havn prosjektet med inntil kr. 9 millioner som følge av kostnadsøkningen i prosjektet. Beløpet er beregnet av Hammerfest Havn KF. Ved ferdigstillelse av prosjektet gjøres endelig fordeling av kostnadene mellom Hammerfest kommune og

Hammerfest Havn KF basert på regnskap i enkelte delprosjektene kommunen skal være med på: Mudring og tildekking, cellespunddeponi og generelle kostnader.

Salg av bygg/ boliger

Det planlegges solgt 7 boenheter stipulert til en inntekt på kr. 8,6 mill. Det beregnes litt fratrukk for kostnader forbundet med salgene.

Salg hybelbygg

Hammerfest kommune eier 1 av 3 hybelbygg ved Hammerfest videregående skole. Å tilby elevhybler anses ikke som en del av kommunens kjernevirksomhet, og det foreslås å selge bygget, slik at kommunens lånegjeld og finanskostnader kan reduseres. Stipulert beløp baserer seg på takstrapport.

Salg/avhending nedlagte skoler Neverfjord/Klubbukt/Hønseby

Hammerfest kommune har nedlagte skolebygg som høyst sannsynlig ikke blir gjenåpnet. Kårhamn skole ligger allerede ute for salg. Videre kan skolebygg i Neverfjord, Klubbukt og Stallogargo selges. Byggene disponeres i dag av bygdelagene. Det forventes ikke at byggene har særlig stor markedsverdi.

Skileik anlegg- Baksalen skole

Anlegget er ferdigstilt, og det ventes refusjon i form av spillemidler kr. 1,0 mill i 2024.

Skredsikring

Det foreslås ikke midler til skredsikringstiltak i perioden (tidligere vedtatte midler på 3,125 mill. kr. i 2024 tas ut).

Plan for skredsikringstiltak må revideres, og det settes av kr. 0,5 mill. til dette i 2025.

Trafikksikkerhetstiltak

Det er behov for trafikksikkerhetsarbeid i kommunen. Investering i trafikksikkerhetstiltak på kommunalt nivå utløser tilskuddsmidler fra sentrale myndigheter.

Det settes ikke av midler til dette i 2024, og fra 2025 tas tidligere årlig bevilgning på 500 000,- ned til 100 000,-.

Selvkost

Hovedplan vann og avløp

Hovedplan vann: Det foreslås å redusere årlig investering fra 24 mill. kr. til 10 mill. kr. I perioden vil kun høyst nødvendige tiltak utføres. Ny hovedplan VA er under utarbeidelse for perioden 2025-2028, og satte beløp vil hensyn tas i denne.

Hovedplan avløp: Det foreslås å redusere årlig investering fra 16 mill. kr. til 5 mill. kr. I perioden vil kun høyst nødvendige tiltak utføres. Ny hovedplan VA er under utarbeidelse for perioden 2025-2028, og satte beløp vil hensyn tas i denne.

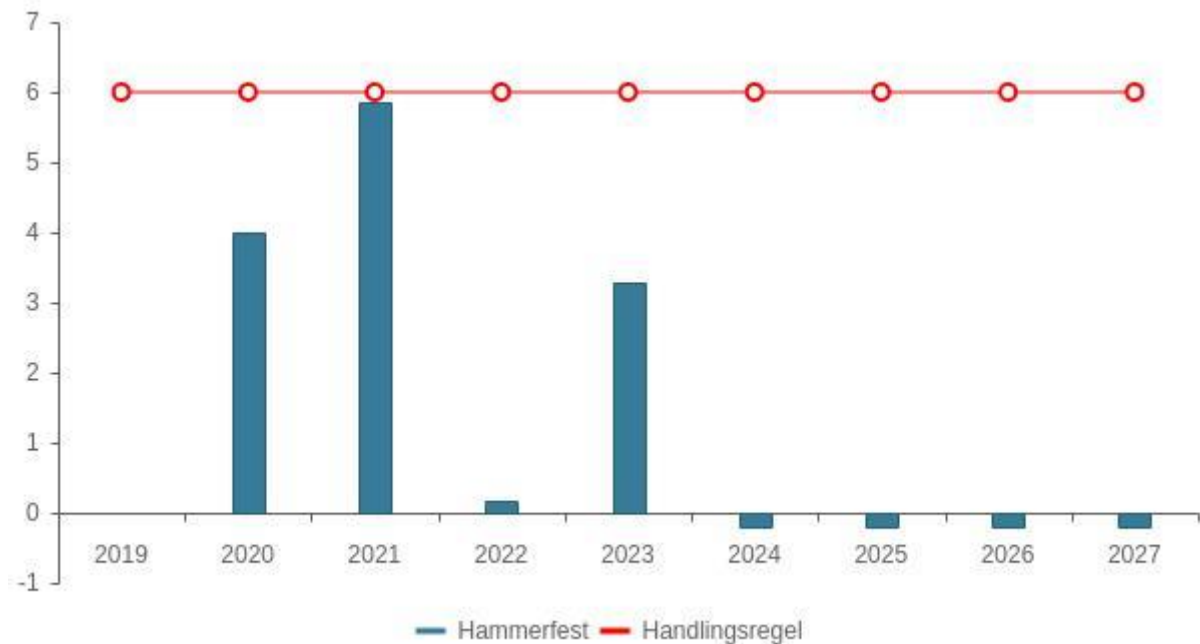
Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	118 880	22 250	49 050	212 050
Sum finansieringsbehov	118 880	22 250	49 050	212 050
Kompensasjon for merverdiavgift	-20 776	-1 450	-6 810	-39 410
Tilskudd fra andre	-59 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-33 900	0	0	0
Bruk av lån	0	-20 800	-42 240	-172 640
Videreutlån	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	20 000	20 000	20 000	20 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Overføring fra drift	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-5 204	0	0	0
Sum finansiering	-118 880	-22 250	-49 050	-212 050
Sum finansieringsbehov	118 880	22 250	49 050	212 050
Sum finansiering	-118 880	-22 250	-49 050	-212 050
Udekket finansiering	0	0	0	0

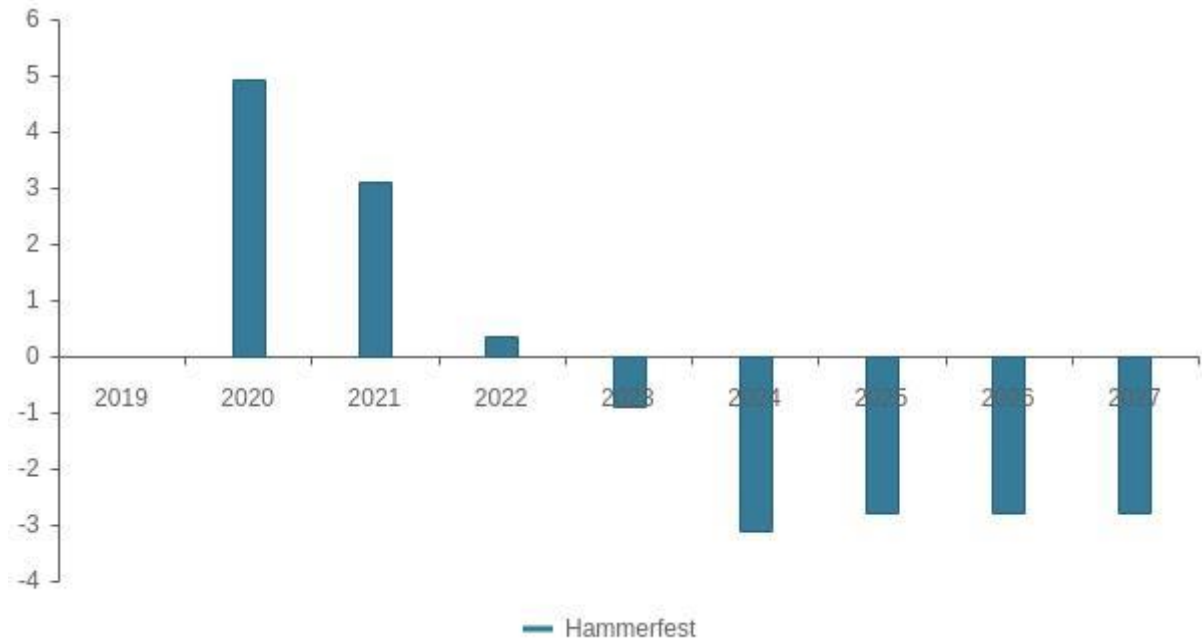
Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

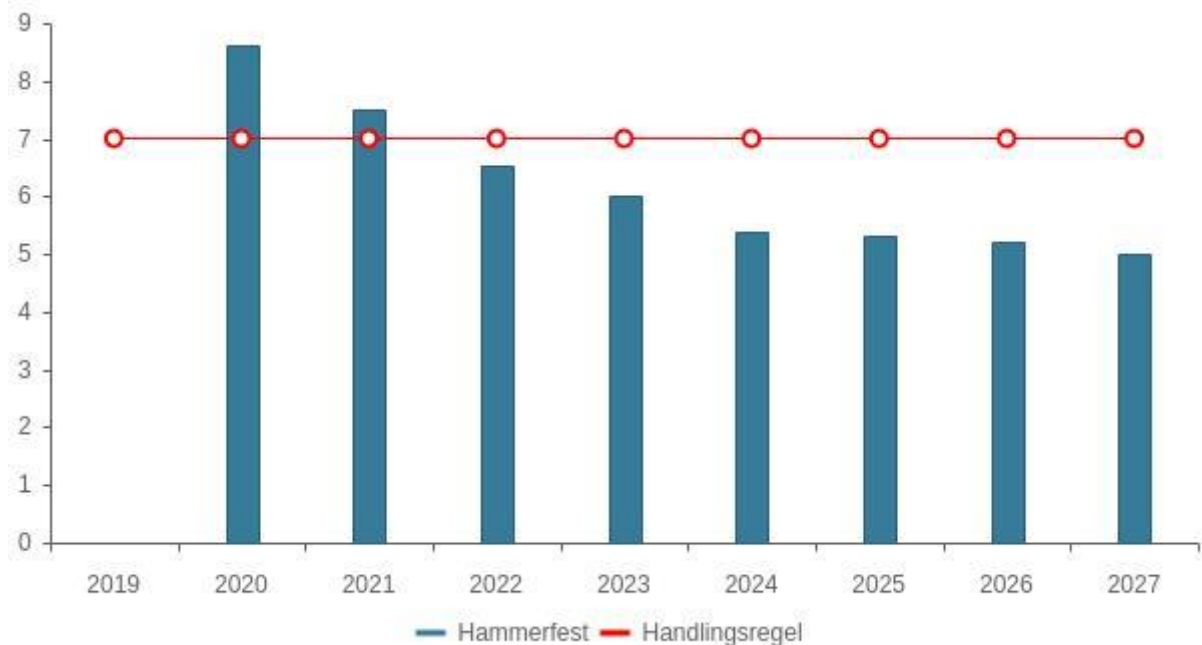
Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Hammerfest	0,0 %	4,0 %	5,9 %	0,2 %	3,3 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %
Handlingsregel	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %

Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

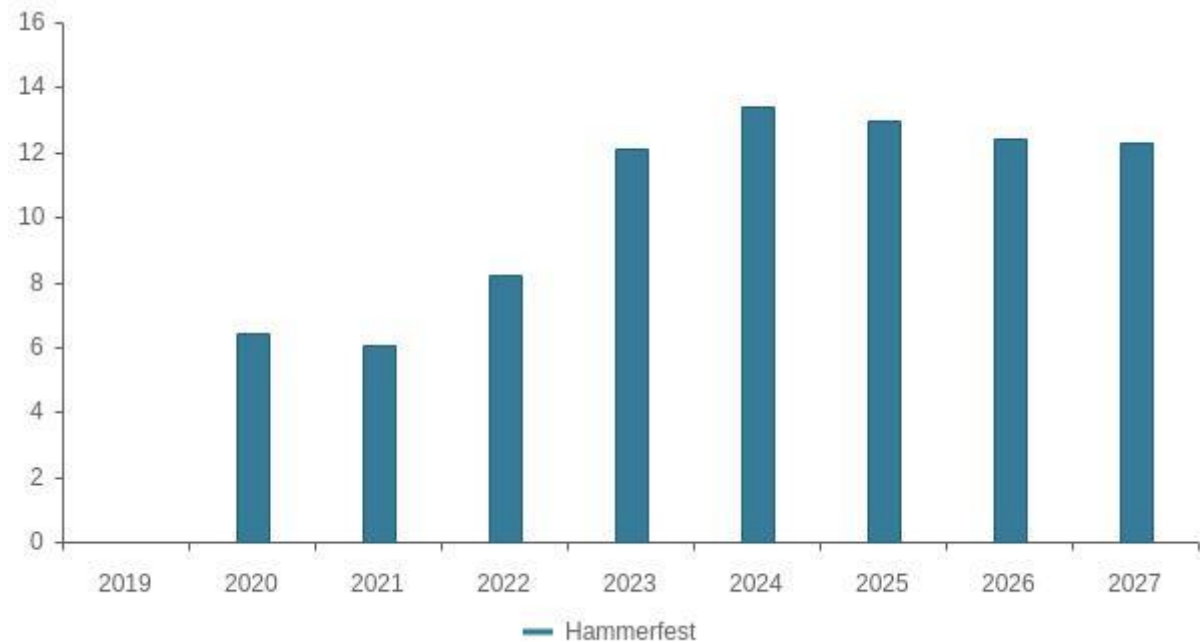
Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Hammerfest	0,0 %	4,9 %	3,1 %	0,4 %	-0,9 %	-3,1 %	-2,8 %	-2,8 %	-2,8 %

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Hammerfest	0,0 %	8,6 %	7,5 %	6,5 %	6,0 %	5,4 %	5,3 %	5,2 %	5,0 %
Handlingsregel	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Hammerfest	0,0 %	6,4 %	6,0 %	8,2 %	12,1 %	13,4 %	13,0 %	12,4 %	12,3 %

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum inntekter	-1 570 102	-1 648 311	-1 624 369	-1 621 168	-1 625 305
Sum utgifter	1 316 558	1 429 850	1 415 407	1 423 207	1 427 344
Brutto resultat	-253 544	-218 462	-208 962	-197 962	-197 962
Netto finansutgifter og inntekter	196 044	220 962	211 462	200 462	200 462
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto resultat	-57 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	57 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Årsresultat	-0	-0	-0	-0	-0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	3,7 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %

Kommunens tjenesteområder

Sentraladministrasjon

Innledning

Sentrale innsatsområder for sentraladministrasjonen de kommende år er

- Omstilling - Utvikle, forbedre og endre tjenestetilbudet og tilpasse driftsnivået til tilgjengelige rammer
- Medarbeidere – rekruttering, utvikling og kompetanse
- Digitalisering - Selvbetjening for 24-7 innbyggeren
- Forenkling og samordning av systemer og rutiner
- Lokaldemokrati -innbyggerinvolvering og politisk engasjement
- Langsiktig målrettet arbeid og planverk gjennom kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner

Beskrivelse av dagens virksomhet

Sentraladministrasjonen ivaretar sektorovergrepene funksjoner og har service-, rådgivnings- og informasjonsoppgaver rettet både mot innbyggere, næringsliv, politiske organer, politisk ledelse og kommuneorganisasjonens virksomheter og medarbeidere.

Sentraladministrasjonen består av stabsområdene assisterende kommunedirektør, økonomi, lønn- og personal, samfunnsutvikling, og Nav.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026	2027
Driftsutgifter					
Lønn	97 528	122 295	118 117	125 855	125 855
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	30 730	31 762	32 702	32 402	32 552
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 871	8 902	8 902	8 902	8 902
Overføringsutgifter	24 771	22 759	22 759	22 759	22 759
Finansutgifter	93	93	93	93	93
Sum Driftsutgifter	159 993	185 811	182 573	190 011	190 161
Driftsinntekter					
Salgsinntekter	-3 920	-4 194	-4 194	-4 194	-4 194
Refusjoner	-8 859	-8 859	-8 859	-8 859	-8 859
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-392	-392	-392	-392	-392
Sum Driftsinntekter	-13 171	-13 446	-13 446	-13 446	-13 446
Sum	146 822	172 366	169 128	176 566	176 716

Kostra-analyse

	Hammerfest 2021	Hammerfest 2022	Sør- Varanger	Alta	Kostragruppe 08
Befolkning					
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	28,8	28,9	27,3	24,1	
Prioritet					
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B) *)	157 670	151 006	116 366	115 395	125 240
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	3,2 %	0,1 %	-1,2 %	3,3 %	3,6 %
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *) **)	954	946	425	422	511
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	652	518	310	364	228
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	9 992	7 814	6 364	3 611	5 726
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	184	133	323	146	128
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	7 656	5 921	3 562	2 477	3 967
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B) *) **)	4 407	4 922	3 049	4 465	3 710
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	11 857	10 376	7 210	4 554	6 842
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	0,9 %	0,8 %	-1,0 %	0,4 %	0,5 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	955	919	-815	292	415
Oppvekst og levekår					
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	82,0	84,0	78,0	85,0	
Økonomi					
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	9,5 %	8,7 %	1,7 %	4,9 %	12,2 %
Langsiktig gjeld ex pensjon i prosent av brutto driftsinntekter	199,2 %	200,3 %	137,8 %	100,5 %	114,5 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,9 %	0,4 %	-1,8 %	3,3 %	3,3 %
Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	6,5 %	8,9 %	6,3 %	5,4 %	5,8 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	174,5 %	161,6 %	128,3 %	81,0 %	95,9 %
Levekår					
Indeks berekna utgiftsbehov	1,025	1,027	0,977	1,021	1,049
Helsetilstand					
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	36,0	32,0	31,0	26,0	
Grunnlagsdata (Nivå 3)					

Overføring fra driftsregnskapet (I),(K) Andel av brutto investeringsutgifter (prosent)	22,8 %	17,6 %	9,5 %	0,8 %	16,4 %
--	--------	--------	-------	-------	--------

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

På lik linje med andre sektorer i Hammerfest kommune, utgjør den økonomiske situasjonen den mest betydningsfulle utfordringen for videreutviklingen av sektoren. Elementer som pris- og lønnsvekst, rentenivå og den globale økonomiske uroen har innvirkning. Det vil nødvendiggjøre tilpasninger, og en nøye avveining mellom service- og tjenestetilbud og de økonomiske rammene.

Som andre kommuner står også Hammerfest kommune overfor utfordringer knyttet til å holde tritt med rask teknologisk utvikling, sørge for it-sikkerhet internt og sørge for at innbyggere har tilgang til digitale tjenester og infrastruktur. Å gjennomføre et kompetanseløft på digitalisering gjennom å iverksette digitaliseringsstrategi er en måte å møte fremtiden.

Sentralt i tjenestetilbudet er å inneha god kompetanse på en rekke fagfelt for å kunne tilby gode tjenester til våre innbyggere. Å vektlegge å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse er en sentral strategi for kommunen.

Samtidig skal selve Hammerfestsamfunnet utvikles og bygges for fremtiden gjennom samfunns- og arealplaner som stimulerer til befolkningsvekst og næringsutvikling.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	146 822	146 822	146 822	146 822
Sum Vedtak forrige periode	-6 275	-9 775	-2 337	-2 337
Budsjettendring i år				
Andre tiltak	-24 070	-24 070	-24 070	-24 070
Sum Budsjettendring i år	-24 070	-24 070	-24 070	-24 070
Sum Sentrale justeringer	59 789	59 789	59 789	59 789
Konsekvensjustert budsjett	29 444	25 944	33 382	33 382
Konsekvensjustert ramme	176 266	172 766	180 204	180 204
Innsparingstiltak				
Endring av lagring og publisering av kommuneTV	-100	-100	-100	-100
Generell reduksjon innkjøp datautstyr	-150	-150	-150	0
Nedtak av tilskudd næring	-1 312	-1 312	-1 312	-1 312
Reduksjon av tilskuddsmidler fra folkevalgte organer	-700	-700	-700	-700

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Reduksjon kostnader oppmåling	-250	-250	-250	-250
Reduksjon to årsverk	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Service- og dokumentsenteret				
Reduksjon vakante lærlingehjemler	-1 246	-1 246	-1 246	-1 246
Vakanse 80 % IT konsulent	-422	0	0	0
Sum	-5 180	-4 758	-4 758	-4 608
Innsparingstiltak				
Nye tiltak				
Bosetting av 150 flyktninger	1 000	1 000	1 000	1 000
Flytting av Visma til sky	280	120	120	120
Sum Nye tiltak	1 280	1 120	1 120	1 120
Nye tiltak og realendringer budsjett	-3 900	-3 638	-3 638	-3 488
Ramme 2024-2027	172 366	169 128	176 566	176 716

Innsparingstiltak

Endring av lagring og publisering av kommuneTV

Hammerfest kommune har kommuneTV fra Aventura. Alle opptak fra oppstart av streaming er publisert og kan ses på kommunens hjemmeside. Som et alternativ kan kostnadene reduseres med 100 000 kroner ved å la bare forrige kommunevalgperiode ligge offentlig. Tidligere opptak lagres lokalt i Hammerfest kommune for eventuell senere bruk.

Generell reduksjon innkjøp datautstyr

Ytterligere reduksjon innkjøp datautstyr er lagt inn som et mindre innsparingstiltak i perioden.

Nedtak av tilskudd næring

Strategisk næringsfond har en ramme på kr.1.312.000,- pr. år. Som et innsparingstiltak fjernes disse midlene i sin helhet. Det er pr. dags dato ingen forpliktelser i strategisk næringsfond for 2024 og framover. Fjerning av disse midlene vil dermed ikke være i strid med tidligere politiske vedtak om tildeling av midler. Midlene til det ordinære næringsfondet og til fiskerifondet opprettholdes.

Konsekvensene ved et nedtak i strategisk næringsfond vil være at kommunen vil kunne støtte færre etableringer, prosjekter, knoppskytinger eller tiltak som kan gi økt sysselsetting og bedre lønnsomhet.

Reduksjon av tilskuddsmidler fra folkevalgte organer

Tilskuddsmidler fra sentrale politiske organer til private personer reduseres med kr. 200.000. Dette medfører en restsum på kr 10 250.

Overføringer fra sentrale politiske organer til lag og foreninger etter søknad, reduseres med kr. 500.000. Dette medfører en restsum på kr 240 000.

Tidligere fordeling av sum kr 740 000:

Formannskapet: kr 505 000

Eldrerådet: kr 100 000

Oppvekst og kultur: kr 45 000

Næring, miljø og utvikling: kr 45 000

Helse og omsorg: 45 000

Reduksjon kostnader oppmåling

Kommunen har inngått en tjenesteavtale med Alta kommune om å utføre oppmåling av eiendommer som varer ut 2024. Denne avtalen må man jobbe med for å reforhandle ved avtalen utløp. Kommunen kan da fjerne den vakante oppmålerstillingen som i dag utgjør kr-850.000. Det er også tilhørende lisenser på kr. 100.000, som kan avsluttes samtidig.

Samlet kostnader for å dekke opp tjenesteavtalen med Alta kommune vil beløpe seg på anslagsvis kr.700.000 og man vil da oppnå en besparelse i 2024 på kr. 250.000. Kan gjelde hele perioden om avtalen med Alta forlenges.

Reduksjon to årsverk Service- og dokumentsenderet

Nedtak av to årsverk på ansvar 1230 service- og dokumentsenderet. Reduksjon gjennomføres ved naturlig avgang og etter en analyse og prosess hvor de ansatte medvirker.

Reduksjon vakante lærlingehjemler

Ubesatte lærlingehjemler holdes vakant i 2024, dvs. 6 av totalt 25 hjemler.

Hvis alle lærlinger fullfører sin læretid som planlagt, vil kommunen kunne tilby 9 elever lærlingeplasser fra høsten 2024. Hammerfest kommune har i tillegg til ordinære lærlingeplasser 4 medarbeidere i ordningen «menn i helse», som er et komprimert utdanningsløp frem til fagbrev som helsefagarbeider.

Vakanse 80 % IT konsulent

Vakanse i 80 % stilling IT-konsulent holdes vakant som et innsparingstiltak i 2024.

Nye tiltak

Bosetting av 150 flyktninger

Tiltaket legger opp til at vi skal bosette 150 flyktninger neste år. Tiltaket vil styrke tjenestene innvandrertjenesten, skoler, barnehager, NAV og legetjenesten.

Flytting av Visma til sky

Dagens On-prem løsning vil på sikt fases ut og ny funksjonalitet legges pr dags dato ikke inn i løsningen. Mye av denne nye funksjonalitet går på automatisering av oppgaver. På sikt vil derfor kommune (og spesielt økonomi) kunne jobbe smartere enn det vi har mulighet til i pr. dags dato. Andre viktige faktorer er :

- Utfasing av servere som vil redusere kommune sitt strømforbruk
- Frigjøre ressurser på IT som i dag brukes til drift av disse serverne
- E-læring er en del av løsningen, noe som vil kunne øke kompetansen på, og forståelsen av hvordan systemene fungerer og skal brukes
- Ekstern leverandør ivaretar drift og sikkerhetsaspektet knyttet til løsningen

Tiltaket som foreslås er å flytte dagens økonomi/HRM løsning ut i sky.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Endringskode	2024	2025	2026	2027
Båtruter – ekstra sommerproduksjon	Nytt tiltak	2 400	2 400	2 400	2 400
Klima- og miljøfond	Nytt tiltak	200	200	200	200
Konsekvensjustering bidrag til livsopphold	Nytt tiltak	4 000	4 000	3 000	3 000
Konsekvensjustering felles lisenskostnader	Nytt tiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
Konsekvensjustert kostnader til lisenser og avgifter knyttet til fellesutgifter personal	Nytt tiltak	3 000	3 000	3 000	3 000
Krykkjetiltak	Nytt tiltak	300	300	300	300
Ungdomsfiske	Nytt tiltak	300	300	300	300
Sum		11 700	11 700	10 700	10 700

Nye tiltak

Båtruter – ekstra sommerproduksjon

Flere av stedene i Sørøysundet fikk i 2021 kutt i anløpene og har nå bare 4 anløp i uka, mot tidligere 9. Survik har ikke lenger anløp. Det er blitt store utfordringer for de som bor og oppholder seg på disse stedene og det foreslås en bevilgning på kr. 2 400 000 i 2024 til kjøp av ekstra anløp sommeren 2024.

Klima- og miljøfond

Kommunestyret vedtok den 17.12.19 i sak 55/19, å opprette et klima- og miljøfond med en ramme på kr.200.000,- for å gjøre en aktiv innsats for det grønne skiftet og på den måten gjøre det enklere å velge grønne løsninger. Samtidig ønsker kommunen til å stimulere til innovasjon og næringsvirksomhet. Det settes av kr.200.000,- til dette tiltaket årlig i perioden.

Konsekvensjustering bidrag til livsopphold

Bidra til livsopphold bør justeres på bakgrunn av resultat 2022 og foreløpig resultat 2023.

Konsekvensjustering felles lisenskostnader

Konsekvensjustere for faktiske kostnader felleslisenser Hammerfest kommune postert på IT avdelingen.

Konsekvensjustert kostnader til lisenser og avgifter knyttet til fellesutgifter personal

Arten er underbudsjettet. Her belastes bedriftshelsetjeneste og KS medlemskap

Krykkjetiltak

Krykkja er en rødlistet fugleart som hekker i Hammerfest by. Krykkja er til sjenanse og plage for innbyggerne. De miljømessige konsekvensene er merkbare med lyd og avføring fra fuglene. I 2022 ble det igangsatt en rekke tiltak og dette har medført mindre miljømessige plager. De tiltak man har forsøkt har hatt en effekt, men ytterligere tiltak kreves. I 2023 ble det ikke satt av penger til krykkjetiltak. Det settes av kr.300.000,- til dette tiltaket årlig i perioden.

Ungdomsfiske

I 2023 ble det gjort et aktivt forsøk for å sette i gang et prosjekt rettet mot ungdomsfiske i kommunale regi. Det ble lyst ut annonse i aviser og SoMe, samt direkte kontakt med noen av de store aktørene, etter båt med skipper/mentor og et sett med retningslinjer som måtte følges. Vi opplevde dessverre liten interesse rundt dette blant de yrkesaktive. For å lykkes med et slikt prosjekt i denne størrelsen, må det settes av mer midler. En samfinansieringsmodell der fiskeridirektoratet og sametinget er med, i tillegg til kommunen kan være løsningen. Kommunens andel bør være på kr.300.000,- basert på tidligere erfaringer høstet fra andre kommuner med lignende prosjekter. Det settes av kr.300.000,- til dette tiltaket årlig i perioden.

Sammendrag budsjett

Oppsummert viser 2023 budsjettet for sentraladministrasjonen en markant økning sammenlignet med 2023. Det er viktig å påpeke at justering av pensjonsutgifter er lagt til det sentrale ansvaret før det senere blir budsjettregulert til øvrige sektorer basert på faktiske utgifter.

Budsjettforslaget uten denne fellesposten er stramt hvor blant annet det kuttes i stillinger på service- og dokumentcenter og holdes stilling vakant på IT-avdelingen. Videre kuttes midler til strategisk næringsfond, midler til disposisjon for utdeling fra politiske utvalg og kostnader for kommuneTV.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
Sentraladministrasjon								
Diverse mindre investeringer	2027	26 161	0	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Flytting av IT til Storgata kommunehus	2024	1 800	0	1 800	0	0	0	1 800
Kjøling kommunalt datasenter	2024	330	0	330	0	0	0	330
Reguleringsplan for hytteområdene i Repparfjorddalen	2027	1 500	0	750	750	0	0	1 500
Reguleringsplan for Skaidi sentrum	2027	1 000	0	0	500	500	0	1 000
Reguleringsplan nye boligområder	2027	2 750	0	1 000	1 000	0	0	2 000
Utbygging av boligområde B10-Høyden	2027	61 000	0	-0	1 000	30 000	30 000	61 000
Sum		94 541	0	5 880	5 250	32 500	32 000	75 630
Sentraladministrasjon								

Diverse mindre investeringer

Investeringsområde brukes i hovedsak til utskifting av biler, samt mindre investeringer som oppstår i løpet av året.

Flytting av IT til Storgata kommunehus

Bygningsmessige forhold som utbedres før flytting

- *Bytting av vinduer*
- *Elektroarbeid*
- *Bygning og malings arbeid tilknyttet overstående*
- *Diverse tilknyttet arbeid til overstående*

Kjøling kommunalt datasenter

Bytte av kjølesystem på kommunalt datasenter. Datasenteret inneholder utstyr som leverer digitale tjenester til ansatte, innbyggere og eksterne leietakerer. Leietakerne står for inntekter på 700 000 per år.

Kjølesystemet på datasenteret byttes fra vannkjøling til luftkjøling. Tiltaket vil kunne gi en besparelse på inntil 300 000 kr per år, virke positivt på kommunens miljøregnskap og gi en bedre driftssikkerhet.

Reguleringsplan for hytteområdene i Repparfjorddalen

Reguleringsplanarbeid i henhold til gjeldende planstrategi. Det er sterkt behov for å få gjennomført planarbeidet for å få klarlagt hvilke tiltak (bygg, veier, avkjørslser osv) som kan bygges i hytteområdene i Repparfjorddalen. Kan samkjøres med Statens Vegvesens behov for en avkjørselsplan/-sanering i området. Planarbeidet er også påkrevet med tanke på nødvendige avklarer med reindriftsinteressene i området, og med FeFo som grunneier.

Reguleringsplan for Skaidi sentrum

I henhold til gjeldende planstrategi og kommuneplanens arealdel, er det forutsatt at det må utarbeides en reguleringsplan for Skaidi sentrum. I kommunens næringsplan er Skaidi også utpekt som er viktig satsingsområde i reiselivssammenheng. Mangelfullt planverk hindrer muligheten til å få utbygget områdets potensiale.

Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det en reguleringsplan pr. år i kommunal regi, med utgangspunkt i vedtatt delplan for Hammerfest/Rypefjord, og prioriteringsliste i vedtatt Boligpolitisk Handlingsplan. Område B20 i Indrefjorddalen er et mindre område hvor planlegging kan igangsettes. Dersom det blir konkludert med at område B2 - øverst på Prærien vil kunne realiseres (støyutfordringer fra flyplassen), vil dette området være naturlig ta som neste område. Dersom B2 ikke kan realiseres, vil planlegging av andre områder deltatt i delplan for Hammerfest og Rypefjord kunne igangsettes.

Utbygging av boligområde B10- Høyden

Boligfeltet B10 på Høyden/Salen ble ferdig regulert i 2019. Feltet inneholder anslagsvis 40 boenheter fordelt på eneboliger og rekkehusbebyggelse. Et forprosjekt/kostnadsoverslag fra 2018 antyder en utbyggingskostnad for selve feltet på rundt 40 mill. I tillegg vil det være behov for å investere i økt vannforsyning til området. En slik vannforsyning vil også være gunstig for eksisterende bebyggelse, og nødvendig for annen ny bebyggelse og på Høyden/Salen. Det må gjennomføres en detaljprosjektering med etterfølgende kostnadsvurdering for å få et oppdatert og riktig kostnadsbilde av utbyggingen.

Utbygging av feltet ble i økonomiplan 2023-26 foreslått gjennomført i 2024-2025. På grunn av kommunens økonomiske situasjon, og stor usikkerhet med hensyn til kostnadene, utsettes denne utbyggingen til 2026-2027, men det gjennomføres detaljprosjektering og ny kostnadsberegning i 2025.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
Sentraladministrasjon								
Gang- og sykkelvei til Bekkeli	2024	11 000	0	11 000	0	0	0	11 000
Mobil/Bredbånd	2027	12 000	0	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Reguleringsplan for Kvalsund sentrum	2027	1 000	0	0	0	500	500	1 000
Sum		24 000	0	14 000	3 000	3 500	3 500	24 000
Sentraladministrasjon								

Gang- og sykkelvei til Bekkeli

I forbindelse med opprusting av strekningen Strømsneskrysset – Saragammen på rv. 94 vil det være tilgjengelige gratis fjellmasser som skal fraktes bort fra dette området og til Grøtnes. Dersom entreprenøren som har oppdraget for Statens vegvesen benyttes til å opparbeide gs-vei fra Strømsneskrysset til Bekkeli kan kontraktens priser benyttes og man kan få opparbeidet til gs-veien til en rimelig pris. Statens vegvesen har kostnadsberegnet opparbeidelse av gs-vei langs dagens riksvei på denne strekningen (Det er nødvendig med dispensasjon fra reguleringsplanen for å kunne bygge gs-veien langs dagens riksvei, da det ikke er i tråd med gjeldende reguleringsplan). Kostnaden er beregnet til 8,74 mill. kr. eks. mva., 10,93 mill. kr. inkl. mva.

Mobil/Bredbånd

Prosjektet med etablering av mobildekning(5G) i Revsneshamn, Hellefjord og Langstrand vil bli sluttført i 2023.

Det foreslås en årlig bevilgning for videre utbygging av mobildekning/bredbånd på nye steder i distriktet i årene fremover. Aktuelle steder vil være Skarvfjordhamn/Hønsebyvik, Neverfjord, Porsa, Skippernes, Akkarfjord/Akkarfjordbotn, Hamnefjord, Lundhamn m.fl. Kostnadene pr. mobilbasestasjon er anslått å ligge mellom 2,5 og 3,0 mill. kr. i snitt, men vil bli dyrere der det blir lang strømfremføring. Det kan være mulig å få bredbåndstilskudd til prosjektene der det er flere fastboende.

Reguleringsplan for Kvalsund sentrum

Reguleringsplanarbeid i henhold til gjeldende planstrategi og vedtatte regulerings- og utbyggingsprogram for boliger.

Oppvekst og kultur

Innledning

Sektor Oppvekst og kultur har et bredt og sammensatt ansvar. Vi skal sikre at barn og unge får rett hjelp til rett tid, gi et barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet som fører til sosial utjevning og livslang læring, sikre bosetting og integrering av bosatte flyktninger og sørge for et allsidig og kvalitetsmessig godt fritids- og kulturtilbud.

Oppvekst og kultur skal arbeide for at alle barn og unge i Hammerfest kommune får en god oppvekst. For å lykkes med dette oppdraget, kreves det tverrfaglig innsats. Vi har behov for å utvikle en mer helhetlig forståelse og praksis innen oppvekstfeltet. Dette arbeidet er vi i gang med, og skal ha fokus på framover.

Barn og unge skal utvikle kompetanse som fremmer mestring, deltakelse og god psykisk og fysisk helse gjennom livet, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. For å lykkes med dette må tjenestene legge til rette for medvirkning fra innbyggerne. Det må arbeides målrettet med utvikling av felles forståelse og kompetanse, synliggjort gjennom ansattes verdier, holdninger, kunnskaper og ferdigheter.

Kommunes ansvar for å sikre barn og unges rettigheter er stort og sammensatt. For å skape et mer enhetlig tilbud, sikre samordning og sørge for en kontinuerlig utvikling, er det viktig at tjenestene som jobber for barn og unge klarer å skape en kollektiv kultur på tvers av tjenester og sektorer som kjennetegnes av godt samarbeid, gode rutiner og systemer, der man lærer sammen og alltid ser etter nye og bedre måter å løse oppgavene på. Det ligger et stort potensial i å arbeide tettere med frivilligheten og private og statlige aktører i det felles oppdraget om å skape meningsfulle hverdager for barn, unge og deres familier. Kommunen skal sørge for å ha gode samarbeidsavtaler og et system for samhandling med andre aktører.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet for oppvekst og kultur omfatter barnehage, grunnskole, voksenopplæring, skolefritidsordning, innvandretjenesten, barn og ungetjenesten og kulturtjenesten.

Tjenesteområde Barnehage

Hammerfest kommune driver 12 barnehager inkludert 2 oppvekstsenter og følger opp 4 private.

Tjenesteområde skole

Inneholder 9 grunnskoler og 1 voksenopplæringscenter

Tjenesteområde Barn og unge

PPT, helsestasjon og skolehelsetjeneste, barnevern, utekontakt, psykolog, tiltaksteam og ungdomstjenesten.

Tjenesteområde kultur

Området består av bibliotektenester, kommunal kulturskole, ungdomstjenesten (Bootleg), kino, kulturforestillinger, konferanser (AKS), allmenn kultur og kulturminne.

Tjenesteområde innvandring/inkludering:

Området består av innvandrertjenesten, bofellesskap for enslige mindreårige og Cafe Nordvest.

Kostra-analyse

	Hammerfest 2021	Hammerfest 2022	Sør- Varanger	Alta	Kostragruppe 08
Prioritet					
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	5 754	5 781	4 011	2 754	3 351
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	424	503	246	240	167
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	525	443	363	238	358
Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B) *) **)	83	60	59	86	-4
Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B) *) **)	224	280	269	254	109
Netto driftsutgifter per innbygger (377) kunstformidling (B) *) **)	90	90	-1	5	45
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	707	589	610	277	551
Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	183	229	270	217	386
Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B) *) **)	1 935	1 878	506	172	689
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	217 608	237 741	169 401	154 209	203 070
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner *)	854	764	586	710	764
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	185 667	178 189	197 107	133 464	148 603
Netto driftsutgifter til sammen per innbygger *) **)	3 488	4 164	2 941	3 577	3 139

Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter	0,8 %	0,7 %	0,7 %	0,9 %	1,0 %
Produktivitet					
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	4,9	4,6	5,4	5,3	5,5
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser (B) (B) *)	70 449	66 134	41 010	108 235	113 940
Elever per kommunal grunnskole (B)	141	138	142	158	158
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr) (B) *)	80,3	83,2	58,4	65,3	69,6
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B) *)	143 645,2	138 097,6	162 960,8	123 998,4	128 685,1
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B) *)	50 045	49 135	40 896	42 228	37 042
Dekningsgrad					
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	4,7 %	4,1 %	4,6 %	4,7 %	4,3 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	92,0 %	91,3 %	87,5 %	78,7 %	90,2 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	95,9 %	96,0 %	98,2 %	91,4 %	98,5 %
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (prosent)	28,2 %	27,5 %	23,8 %	11,7 %	16,8 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	8,1 %	8,1 %	9,5 %	9,7 %	8,8 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	6,6 %	7,1 %	4,8 %	5,2 %	4,9 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	88,4 %	86,4 %	100,0 %	80,8 %	90,9 %
Barn med melding ift. antall innbyggere 0-17 år	7,0 %	6,8 %	3,7 %	6,5 %	4,6 %
Kvalitet					
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	41,5 %	42,1 %	39,6 %	45,1 %	43,8 %
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	43,7	41,7	41,7	42,3	42,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	9,6	9,3	8,1	10,0	10,8
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	6,7	7,3	6,3	6,4	6,0
Andre nøkkeltall					
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	38	145	86	204	1 664
Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning	73,1 %	72,5 %	61,4 %	102,0 %	

Innvandrere i prosent av befolkningen	16,1 %	16,3 %	14,2 %	9,6 %
Tilskudd fra IMDi (kr)	31 868 736	56 552 944	34 646 706	72 187 286
				573 180 200

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

I Hammerfest skal alle barn og unge ha en trygg og inkluderende oppvekst med like muligheter. Familiene skal få god støtte og hjelp, så raskt som mulig. Barn og unge skal oppleve at hjelpesystemene er nyttige, trygge og samarbeidende. Hammerfestbarnehagen og Hammerfestskolen skolen skal ha høye ambisjoner og forventninger til den enkeltes faglige og sosiale utvikling, og motivere til lek, læring, nysgjerrighet, engasjement og kreativitet. Barn og unge skal oppmuntres til å delta i utvikling av et demokratisk og bærekraftig samfunn.

For å kunne møte disse barna/ungdommene enda bedre med riktige tiltak og oppfølging, må vi også i 2024 og årene fremover heve den generelle kompetansen i barnehager, skoler, barn og unge og øvrige tjenester som jobber mot barn og familier i kommunen. I tillegg skal vi iverksette tiltak som retter seg mot å gi støtte til foresatte gjennom ulike kurs og programmer. Dette er et viktig ledd i det å bli omforente om ansvar og koordinering av det forebyggende arbeidet og tidlig innsats.

Nedgang i fødselstall: Vi ser at antallet barn i barnehage og skole er synkende, og tall fra SSB (statistisk sentralbyrå) som viser en framskrivning av demografien i kommunen, tegner et bilde av at andelen i aldersgruppa 0-15 år vil fortsette å synke

Kompetanse: Det er utfordrende å tiltrekke seg rett kompetanse og legge til rette for videreutdanning/etterutdanning. Vi må ha fokus både på å beholde og ta godt vare på de som allerede er ansatt i sektoren, men også på å rekruttere rett kompetanse.

Barn og unges trivsel: Det er utarbeidet egne planer for hvordan vi skal arbeide med barn og unges trivsel i barnehage, skolen og SFO. For skole vil Elevundersøkelsen gi oss noe informasjon om hvordan barn/ungdom opplever sin skolehverdag, og gjennom UngData vil vi få en mer helhetlig tilbakemelding på trivsel blant ungdommen. Vi må samarbeide godt innad i oppvekst og kultur og med andre tjenester og frivillige lag og organisasjoner, for å ivareta barn og unges trivsel på en best mulig måte.

Samarbeid: Det må settes fokus på et velfungerende og effektivt tverrfaglig samarbeid på tvers av sektorer og tjenester- innad i kommunen, med interkommunale samarbeidspartnere og utad med andre eksterne samarbeidspartnere. Kommunen skal være en aktiv medskaper i et variert og sterkt tilbud til barn og unge på fritida.

Kultur: Kulturtjenestene skal bidra til at flest mulig får oppleve og utøve kunst og kultur, uavhengig av alder, bosted, livssyn og økonomi. Vi skal tilrettelegge for at alle skal ha mulighet for å delta eller være tilskuer både på Arktisk Kultursenter, men også i andre lokaler i kommunen. Vi skal legge til rette for gode rammebetingelser for etablerte kulturinstitusjoner og det frivillige kulturlivet.

Inkludering: Hammerfest kommune har i flere år bosatt flyktninger. Vi har opparbeidet oss en god kompetanse på området og vi har hatt gode resultater knyttet til bosetting og inkludering. De to siste årene har antall flyktninger i Hammerfest økt dramatisk. Vi må i tiden framover ha et forsterket fokus på helsetilbudet, og da spesielt psykisk helse, både på dem som er bosatt, og dem vi skal bosette i årene framover

Økonomi: Alle tjenestene i sektoren vil bli påvirket av den økonomiske situasjonen i Hammerfest kommune. Vi må gjennomføre nødvendige tilpasninger i tjenestetilbud samtidig som at vil vil fortsatt gi gode faglige tjenester i årene framover.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	399 285	399 285	399 285	399 285
Sum Vedtak forrige periode	10 206	4 214	4 221	4 221
Budsjettendring i år				
Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026	6 300	6 300	6 300	6 300
Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026 OK - Skoler	-6 100	-6 100	-6 100	-6 100
Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2027	-200	-200	-200	-200
Andre tiltak	20 191	20 191	20 191	20 191
Sum Budsjettendring i år	20 191	20 191	20 191	20 191
Sum Sentrale justeringer	26 681	26 681	26 681	26 681
Konsekvensjustert budsjett	57 079	51 087	51 094	51 094
Konsekvensjustert ramme	456 364	450 372	450 379	450 379
Innsparingstiltak				
Barnehagestruktur	-3 416	-6 400	-6 400	-6 400
Endring innvandrertjenesten	-4 714	-4 714	-4 714	-4 714
Endring ledelse i barnehagen.	-495	-990	-990	-990
Nedlegging 3 stillinger (assisterende styrer)				
Fjerne driftstilskudd til næringsaktører innen dans	-700	-700	-700	-700
Inntekter fra andre kommuner	-750	-750	-750	-750
Nedtak stillinger Barn og ungetjenesten	-1 320	-1 930	-1 930	-1 930
Nedtak stillinger Kulturskolen	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Opprettelse av Forsøl oppvekstsenter	-2 566	-4 833	-4 833	-4 833
Reduksjon Fagstab OK	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Reduksjon i Kulturmidler	-250	-250	0	0
Redusere ansatte AKS- innleie	-300	-600	-600	-600
Redusere lærertetthet og fagarbeider/assistentstillinger	-3 550	-6 150	-6 150	-6 150
Redusert bruk av bruk av vikarer Hammerfest bibliotek	-25	-25	0	0
Redusert lærerstilling Hammerfest	-650	-650	-650	-650
voksenopplæringsssenter				
Redusert sekretærstilling Hammerfest	-147	0	0	0
voksenopplæringsssenter				
Reversering gratis SFO 1. trinn og distrikt	-2 610	-2 610	-2 610	-2 610
Tilgjengelighetsprisen og lldsjelspris - Nedtak	-30	-30	0	0
Økte refusjoner	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
videreutdanning lærere				
Sum Innsparingstiltak	-24 973	-34 082	-33 777	-33 777

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Nye tiltak				
Bosetting av 150 flyktninger	11 584	11 584	11 584	11 584
Endring av gebyrer utover vanlig prisstigning	-845	-845	-845	-845
Endring innvandrer-tjenesten	2 753	2 753	2 753	2 753
Prosjekt samisk språksenter Kokelv	0	1 000	1 000	1 000
Reduserte statlige inntekter barnevern	5 000	5 000	5 000	5 000
Reversering av reduksjon innkjøp kontormateriell i Nissenskogen barnehage	268	268	268	268
Sum Nye tiltak	18 760	19 760	19 760	19 760
Nye tiltak og realendringer budsjett	-6 213	-14 322	-14 017	-14 017
Ramme 2024-2027	450 150	436 049	436 361	436 361

Budsjettendring i år

Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026

Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026 OK - Skoler

Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026 OK - Skoler

Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026 OK - Skoler

Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2027

Endringer hjemmelsregister - flytting av hjemler 2023 - 2026 OK - Skoler

Innsparingstiltak

Barnehagestruktur

Tiltaket legger opp til at det i 2024 skal vedtas en barnehagestruktur for fremtiden. Det har de siste årene vært en dramatisk reduksjon i barnetallet i Hammerfest kommune. Det er behov for å gjøre strukturelle grep på barnehagestrukturen slik at kommunen har færre barnehager. Tiltaket vil i 2024 kunne redusere antall avdelinger med 5 totalt i kommunen. Det foreslås reduksjon av 10 stillinger men at de resterende stillingene (6) blir brukt som en styrkning av bemanningen i Hammerfest barnehagen. Dette vil kunne gi et litt bedre tilbud med høyere voksentetthet i barnehagene våre.

Endring innvandrer-tjenesten

Tiltaket er en opprydding og tilpassing av tjenester i innvandrer-tjenesten. Tiltaket fjerner poster som hvor det ikke er behov for midler og styrker poster hvor det ikke er tilstrekkelig midler avsatt i budsjettet.

Tjenesten har en forventet inntekt på framleie av boliger mens grunnet økning i antall bosatte flyktninger vil det være behov for styrkning av post for intrønn og utgifter til tolk.

Tiltaket vil oppjustere tjenesten slik at den har beredskap for mottak av 100 flyktninger i året.

Endring ledelse i barnehagen. Nedlegging 3 stillinger (assisterende styrer)

Tiltaket legger opp til å ta bort stilling som assisterende styrer i de tre største barnehagene. Konsekvenser av denne endringen vil være mindre tid til ledelse og administrasjon.

Fjerne driftstilskudd til næringsaktører innen dans

Tiltaket vil fjerne driftstilskudd Stelaris og Dansefestival Barents. Tiltaket vil medføre endring av økonomiske betingelser for aktørene.

Inntekter fra andre kommuner

Tiltaket legger opp til en økning i inntekter fra andre kommuner.

Nedtak stillinger Barn og ungetjenesten

Tiltaket vil redusere antall ansatte i helsestasjon og skolehelsetjenesten (1), PPT (1) og ungdomstjenesten (1). Hammerfest kommune har de siste årene hatt en betydelig nedgang i antall barn og unge. Tiltaket vil redusere tilbudet i Barn og unge-tjenesten.

Nedtak stillinger Kulturskolen

Tiltaket vil redusere antall lærere i kulturskolen (2 stillinger). Konsekvens av tiltaket vil være redusert fagtilbud.

Opprettelse av Forsøl oppvekstsenter

Tiltaket legger opp til å etablere et oppvekstsenter i Forsøl som erstatter Forsøl barnehage og Forsøl skole. Oppvekstsenteret vil ha tilbud til barnehage, skolefritidsordning og 1.-4. trinn. Konsekvens vil være at mellomtrinnslevene (5.-7.trinn) vil ha et skoletilbud på Reindalen skole. For skoleåret 2024/2025 vil det, med dagens tall, være 10 elever på mellomtrinnet. Videre vil ungdomstrinnet (8.-10.trinn) ha et skoletilbud på Breilia skole. For skoleåret 2024/2025 vil det, med dagens tall, være 7 elever på ungdomstrinnet. Et oppvekstsenter vil være en virksomhet med en virksomhetsleder.

Reduksjon Fagstab OK

Vedtaket legger opp til at midlertidig vedtatte vakante stillinger i fagstab Oppvekst og kultur fjernes permanent. Konsekvens vil være redusert støtte til virksomhetene og faglig oppfølging og utvikling.

Reduksjon i Kulturmidler

Den totale rammen for tilskudd fra til lag, foreninger og frivillighet foreslås redusert med kr 250 000 årlig i 2024 og 2025. Det er ønskelig at tiltaket i minst mulig grad skal ramme barn og unge. Konsekvensene ved nedtaket er at lag og foreninger vil få redusert sine overføringer fra Hammerfest kommune.

Redusere ansatte AKS- innleie

Tiltaket vil redusere antall ansatte på Kulturhuset og erstatte del av stilling med innleie

Redusere lærertetthet og fagarbeider/assistentstillinger

Tiltaket vil redusere antall lærere og assistenter/fagarbeidere i Hammerfestskolen med 10 stillinger. Selv med nedgang i elevtall vil dette utgjøre en nedgang i voksnetthet i våre skoler. Tiltaket vil i størst mulig grad skjerme de minste elevene og elever med behov for tilrettelegging.

Redusert bruk av vikarer Hammerfest bibliotek

Tiltaket vil redusere bruk av vikarer på biblioteket. Dette gjøres gjennom endring av turnus, mer bruk av MerÅpent og endringer i åpningstider i forbindelse med høytider og i sommerferien.

Redusert lærerstilling Hammerfest voksenopplæringscenter

Tiltaket vil redusere lærertetthet på voksenopplæringen med 1 pedagog. Dette vil kunne gjøres gjennom endring i organisering og tilbud.

Redusert sekretærstilling Hammerfest voksenopplæringscenter

Tiltaket vil redusere sekretærstilling ved Hammerfest VO-senter med 30% i 2024. Denne delen av stillingen er i dag vakant.

Reversering gratis SFO 1. trinn og distrikt

Tiltaket foreslår å reversere tidligere politisk vedtak i Hammerfest kommune hvor familier får gratis SFO på 1. trinn og på alle trinn i distriktskolene (inkludert 50% som er dekket i rammetilskudd). Nasjonalt er det vedtatt at 50% av SFO på 1. trinn skal være gratis. Tiltaket vil gjøre tilbudet dyrere for familier.

Tilgjengelighetsprisen og Ildsjelspris - Nedtak

Tiltaket legger opp til at Tilgjengelighetspris og Ildsjelspris ikke deles ut i perioden 2024 og 2025.

Økte refusjoner videreutdanning lærere

Tiltaket legger til grunn en økning i refusjoner fra stat for lærere i grunnskolen som gjennomfører etter- og videreutdanning.

Nye tiltak

Bosetting av 150 flyktninger

Tiltaket legger opp til at vi skal bosette 150 flyktninger neste år. Tiltaket vil styrke tjenestene innvandrertjenesten, skoler, barnehager, NAV og legetjenesten.

Endring av gebyrer utover vanlig prisstigning

Økning av gebyrer i gebyrregulativet utover generell økning på 7% i budsjettet. Økningen er knyttet til eksterne avtaler og selvkost.

Endring innvandrertjenesten

Tiltaket er en opprydding og tilpassing av tjenester i innvandrertjenesten. Tiltaket fjerner poster som hvor det ikke er behov for midler og styrker poster hvor det ikke er tilstrekkelig midler avsatt i budsjettet.

Tjenesten har en forventet inntekt på framleie av boliger mens grunnet økning i antall bosatte flyktninger vil det være behov for styrkning av post for intralønn og utgifter til tolk.

Tiltaket vil oppjustere tjenesten slik at den har beredskap for mottak av 100 flyktninger i året.

Prosjekt samisk språksenter Kokelv

I intensjonsavtalen mellom Hammerfest og Kvalsund kommuner om kommunesammenslåing framgår følgende målsetting: «For å ivareta sjøsamisk språk og kultur i fremtiden, søkes det etablert et samisk språksenter der språket og kulturen enda i dag er mest synlig. Derfor lokaliseres språksenteret til Kokelv.» I 2023 vedtok kommunen «Forprosjekt samisk språksenter i Kokelv». Tiltaket legger opp til oppstart av senteret i 2025.

Reduserte statlige inntekter barnevern

Tidligere budsjetterte inntekter fra stat knyttet til barnevern er bortfalt etter endringer i overføringer til kommunene.

Reversering av reduksjon innkjøp kontormateriell i Nissenskogen barnehage

Reduksjon budsjettert inntekt kontormateriell. Tiltaket er retting av feilbudsjettert post.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Økte lisenskostnader i barnehager og skoler	Nytt tiltak	750	750	750	750
Sum		750	750	750	750

Nye tiltak**Økte lisenskostnader i barnehager og skoler**

Tiltaket legger opp til å dekke økte utgifter til lisenser knyttet til digitalisering i barnehager og skoler. Fellesutgiftene er knyttet til pedagogisk materiell og behandling av personopplysninger.

Sammendrag budsjett

Sektor Oppvekst og kultur i Hammerfest vil stå ovenfor store endringer i årene framover. Vi erfarer at barnetallet i Hammerfest er synkende. Det vil i første omgang føre til et behov for færre barnehager framover. Nedgangene i elevtallet vil være størst i småskoletrinnene, men vi ser også at dette vil få konsekvenser på mellom- og ungdomstrinnet. Flyktningssituasjonen i verden har ført til at vi de siste to årene har hatt en dramatisk økning i antall flyktninger og asylsøkere til vår kommune. Dette medfører økte oppgaver og tjenester, men også økte inntekter. I budsjettforslaget har vi tatt utgangspunkt i å bosette 150 flyktninger i 2024.

Kommunens økonomi framover preger også Oppvekst og kultur. Det foreslås innsparingstiltak på de fleste områdene. Det foreslås betydelige endringer i barnehagestruktur og skolestruktur, nedtak av stillinger i grunnskolen, barn- og ungetjenestene, Arktisk kultursenter, VO-senter og kulturskolen. Videre kuttes det i administrative stillinger og tilskudd og priser til kultur. Det foreslås også økning i SFO-avgift for 1. trinn og i distriktene. På inntektssiden foreslås det økninger på en del områder, mens urealistiske inntekter er fjernet for andre områder.

Sammenlignet med budsjett 2023 vil sektoren redusere med mer enn 35 årsverk og har foreslått innsparingstiltak på 24,9 millioner.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum 2024-27
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	
Oppvekst og kultur								
Investeringer Arktisk kultursenter	2027	3 900	0	500	1 100	1 150	1 150	3 900
Sum Oppvekst og kultur		3 900	0	500	1 100	1 150	1 150	3 900

Investeringer Arktisk kultursenter

Oppgradering av lys, AV-utstyr og bevegelige lamper.

AKS har i januar 2024 vært 15 år i drift, og med de seneste års rivende utvikling innenfor teknologi gjør at en del av det tekniske utstyret i Ole Olsen salen er utgått på dato og ikke lenger oppfyller dagens krav for bruk. Våre lamper har strålepærer, og må vært byttes til lamper med ledpærer av miljøhensyn. Det er i tillegg svært vanskelig å finne pærer som passer vårt utstyr. Overgang til Led-lys vil gi både miljøgevinst og reduserte energikostnader.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum 2024-27
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	
Oppvekst og kultur								
Restaurering Kvalsund kirke	2025	4 500	0	3 000	1 500	0	0	4 500
Sum Oppvekst og kultur		4 500	0	3 000	1 500	0	0	4 500

Restaurering Kvalsund kirke

Vedtatt i Kommunestyret 2022:

For 2023 bevilger Hammerfest kommunestyre fem millioner kroner til oppussing, installasjon av brannsløkkingsanlegg og universell utforming av Kvalsund kirke. Inndekning tas primært fra ubrukte lånemidler, og om det ikke er tilstrekkelig dekkes resterende beløp fra havbruksfondsmidler.

Det settes av 3 millioner i 2024 og 1,5 millioner i 2025.

Helse og omsorg

Innledning

Kommunens helse- og omsorgstjeneste skal bidra til god helse og forebygge sykdom. Slik samfunnet har utviklet seg de siste årene, har kommunen fått et større ansvar i å sikre forsvarlige tjenester til innbyggerne. Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Dette innebærer å forebygge, behandle og tilrettelegge tilbud for alle pasient og brukergrupper.

Helse og omsorgstjenestene tar i dag en større del av kommunens samlede samfunnsoppdrag. Kommunene utfører mer av det samlede helse- og omsorgsarbeidet i Norge. Tjenesteområdene er omfattende og kontinuerlig endring.

Rammene for kommunenes tjenestetilbud er blant annet nedfelt i Lov om helse- og omsorgstjenester og Pasient- og brukerrettighetsloven. Helse- og omsorgstjenesteloven er en pliktlov som pålegger kommunene å tilby innbyggerne bestemte helse- og omsorgstjenester. Loven har som formål å gi sikre gode tjenester til kommunens innbyggere. Pasient- og brukerrettighetsloven har som formål å bidra til å sikre befolkningen lik tilgang på tjenester av god kvalitet ved å gi pasienter og brukere rettigheter overfor helse- og omsorgstjenesten. Lovens bestemmelser skal bidra til å fremme tillitsforholdet mellom pasient og bruker og helse- og omsorgstjenesten, fremme sosial trygghet og ivareta respekten for den enkelte pasients og brukers liv, integritet og menneskeverd.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse og omsorg har organisert seg i 4 hovedområder. Områdene er Institusjons-tjenester, hjemmebaserte tjenester, Tilrettelagte tjenester og Helse.

Det er Administrasjon, Fagstab og 17 virksomheter i sektoren:

- Administrasjon: Kommunalsjef
- Fagstab: fagansvarlige, saksbehandlere og koordinatore
- Rypefjord Sykehjem: langtidsplasser, skjermet enhet.
- Kirkeparken omsorgssenter : Dagsenter, demensavdeling, langtidsplasser og heldøgnsbemannede omsorgsboliger.
- Intermediær avdeling: korttidsplasser, avlastningsplasser, etterbehandling, lindrende plasser, rehabiliteringsplasser,
- Kvalsund sykehjem og hjemmetjeneste: Langtidsplasser, demensavdeling, bemannede omsorgsboliger, hjemmetjeneste, miljøarbeidertjenester, tilrettelagte tjenester
- Utsikten spesialsykehjem og bosenter: langtidsplasser for eldre med utviklingshemming og heldøgnsbemannede omsorgsboliger
- Hjemmetjenesten i Hammerfest: praktisk bistand, trygghetsalarm, matombringing, BPA, Hjemmesykepleie.
- Kokelv bosenter og hjemmetjeneste : Heldøgnsbemannet omsorgsbolig, praktisk bistand, miljøarbeider tjeneste og hjemmetjeneste
- Barneavlastning og Soria Moria
- Stormtunet 1,3,5: Tilrettelagte boliger. Boliger for utviklingshemmede.
- Stormtunet 2 :Tilrettelagte boliger. Boliger for utviklingshemmede.
- Vegaveien: Tilrettelagte boliger. Boliger for mennesker med store funksjonsnedsettelse

- Skaidiveien: Tilrettelagte boliger. Boliger for utviklingshemmede.
- Ergo- og fysioterapitjenesten: Fysioterapi, ergoterapi, hjelpemidler, velferdsteknologi, hverdagsmestring, Friskliv og mestring.
- Legetjenesten. Kommunalt ansatte leger, sykehjemsleger og drift av 4 legekantor, legevakt
- Rus og psykiaritjenesten.: Psykiatrisk oppfølging, rus-oppfølging, dagsenter, miljøarbeid, omsorgsbolig
- Montenegro bo og lavterskel: Heldøgnsbemannet omsorgsbolig til ROP pasienter, og dagsenter for mennesker med rusproblemer.
- Kjøkkentjenesten: til institusjonsbeboere og hjemmeboende i Kvalsund og Hammerfest.

Kostra-analyse

	Hammerfest 2021	Hammerfest 2022	Sør- Varanger	Alta	Kostragruppe 08
Prioritet					
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B) * **)	6 003	6 455	5 080	7 014	5 081
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr) * **)	49 782	51 800	41 320	45 229	37 486
Dekningsgrad					
0 - 66 år Heimeteneste Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)	24,2	26,0	32,1	30,7	30,2
67-79 år Heimeteneste Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)	98,2	87,1	99,4	80,9	70,7
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	20,2 %	20,2 %	19,3 %	30,7 %	25,7 %
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over (B)	302	309	361	337	312
Kvalitet					
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	845,0	818,0	1 243,0	1 334,0	952,0
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Avtaleform i alt kom.helsetj. kn. til fysioterapi- og legeårsv. avt. fysio.årsv. per 10 000 innbyggere	7,6	7,7	13,7	11,7	10,7
Avtaleform i alt kom.helsetj. kn. til fysioterapi- og legeårsv. avt. legeårsv. per 10 000 innbyggere	18,5	17,2	17,6	17,7	15,2
Plasser avsatt til tidsbegrenset opphold i institusjon (253,261)	23,0	23,0	16,0	37,0	255,0
Plasser i skjermet enhet for personer med demens	24,0	24,0	17,0	46,0	376,0
Andre nøkkeltall					
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,20	0,16	0,79	0,54	0,44
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,87	0,79	0,62	0,73	0,61

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

Utfordringsbildet:

Stor variasjon i gruppen som har behov for særlig ressurskrevende tjenester. Kommunen mottar flere flyktninger, flere barneboliger opprettes, økning i andre brukergrupper gir behov for nye differensierte boliger, flere over 67 år da levealder øker.

Antall eldre øker anslagsvis 25% de neste 4 år, og 47 % de neste 10 år. Så det vil bli et betydelig økt behov for tjenester innen de neste 4 år, og dobling til 2032. Det blir flere med demens, økning av gruppen innenfor alderspsykiatri og flere med utfordrende adferd. Dette er svært ressurskrevende både økonomisk og personellmessig.

Generelt i befolkningen er det økt levealder. Dette fører til utsatt sykkelighet. Nye behandlingsformer krever økt kommunaloppfølging.

Bo trygt hjemme-reformen vil gjøre at behovet for lavterskel-tjenester og hjemmebaserte tjenester vil øke.

Strategi:

Vi må ha langsiktige løsninger. Kommunen må satse på bedre ressursutnyttelse gjennom endringer i behandlingsmetoder og arbeidsprosesser. Det vil si ulike tiltak som kan øke produktiviteten, skape innovasjon og understøtte omstilling. Ny teknologi kan frigjøre ressurser, men kan også medføre endring i ressursbruk som følge av nye behandlingsmuligheter. Kommunen må foreta prioriteringer som sikrer at man kan gi gode og forsvarlige tjenester i fremtiden.

En målsetning i samfunnsdelen står som følger: Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse. Denne målsetningen forteller oss, ut fra samfunnsperspektivet, om 'hvorfor' de kommunale tjenestene finnes og at de har et oppdrag å utføre.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	280 291	280 291	280 291	280 291
Sum Vedtak forrige periode	13 300	8 170	8 170	8 170
Budsjettendring i år				
Andre tiltak	30 841	30 841	30 841	30 841
Sum Budsjettendring i år	30 841	30 841	30 841	30 841
Sum Sentrale justeringer	69 880	69 880	69 880	69 880
Konsekvensjustert budsjett	114 020	108 891	108 890	108 890
Konsekvensjustert ramme	394 312	389 182	389 182	389 182
Innsparingstiltak				
Flytting/sammenslåing av legekontorer	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Opprettholde inntaksstopp Kokelv bo- og omsorgssenter	-4 160	-6 160	-6 160	-6 160
Opprettholde inntaksstopp til april 2024	-2 150	-2 150	-2 150	-2 150

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
og Reduksjon 2 årsverk Avlastningen				
Reduksjon 1 årsverk Soria Moria, endring kompetansekrav og økt produksjon	-850	-850	-850	-850
Reduksjon 1,5 årsverk Administrasjon Helse og omsorg	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Reduksjon 1.5 årsverk Stormtunet 2	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Reduksjon 10 årsverk hjemmetjeneste og institusjoner	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Reduksjon 2.5 årsverk Kvalsund sykehjem	-1 492	-1 492	-1 492	-1 492
Reduksjon 3 årsverk Vegaveien omsorgsbolig	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Reduksjon diverse budsjettposter Stormtunet 135	-42	-42	-42	-42
Reduksjon konto 12730	-393	-393	-393	-393
Vikartjenester til kr 0				
Reduksjon ubrukte budsjettposter	-150	-150	-150	-150
Redusere antall laboratorier i Legetjenesten fra 3-2	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Rus og psykiatri: Reduksjon budsjett Medisinsk forbruksmateriell	-40	-40	-40	-40
Samlokalisering hjemmetjeneste/sykehjem Kvalsund	-100	-100	-100	-100
Slå sammen 3 virksomheter til 2	-15 400	-15 400	-15 400	-15 400
Tilrettelagte tjenester Øke antall pasienter på fastlegelister	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Sum Innsparingstiltak	-40 577	-42 577	-42 577	-42 577
Nye tiltak				
Bosetting av 150 flyktninger	1 200	1 200	1 200	1 200
Egenandel	-500	-500	-500	-500
Trygghetsalarmer				
Endring av gebyrer utover vanlig prisstigning	-550	-550	-550	-550
Øke inntekter praktisk bistand Tilrettelagte tjenester	-300	-500	-500	-500
Sum Nye tiltak	-150	-350	-350	-350
Nye tiltak og realendringer budsjett	-40 727	-42 927	-42 927	-42 927
Ramme 2024-2027	353 585	346 255	346 255	346 255

Innsparingstiltak

Flytting/sammenslåing av legekontorer

Det foreslås å slå sammen 2 legekontorer til 1 for å få samdriftsfordeler. Dette må også sees i sammenheng med opprettelse av nytt legekontor på Helsehuset/NHS.

Opprettholde inntaksstopp Kokelv bo- og omsorgssenter

Pr i dag er det 4 pasienter som bor på Kokelv bo- og omsorgssenter(KBO), og det er 3 pasienter som mottar praktisk bistand og hjemmesykepleie i bygda for øvrig. Pasientgrunnlaget/søkere til plass er manglende, og svært mange som kunne kvalifisert for å få plass i Kokelv ønsker ikke dette pga avstand og mulighet for besøk.

Det er 9,78 årsverk igjen som er bemannet, og det er inkludert natt, kokk og leder. Det er totalt 6 personer som jobber i pleie på dag og aften i 100%. De fleste er, eller holder på å bli, helsefagarbeidere. Det er pr i dag ingen sykepleiere i turnus. Det er ikke rom for sykdom eller fravær slik bemanningssituasjonen er pr i dag.

Når en pasient endrer behov og har behov for behandling i tillegg til pleie må man flytte til høyere omsorgsnivå for å få faglig forsvarlig tjeneste. Tidligere har det latt seg gjøre å gi tjenester utover kriteriene som en løsning for å beholde pasienter på KBO, men nå mangler all sykepleierkompetanse. Kommunen lykkes ikke med ansettelse gjennom utlysninger, ei heller i å skaffe sykepleier fra vikarbyrå.

Det foreslås videre inntaksstopp med begrunnelse i at mangel på kompetanse og personell gjør det er svært sårbart, og man må vurdere forsvarlighet i tjenesten.

Opprettholde inntaksstopp til april 2024 og Reduksjon 2 årsverk Avlastningen

Avlastningen for barn har allerede startet arbeidet med å se på alternative arbeidstidsordninger. De ønsker å vurdere årsturnus, noe som vil kunne medføre en reell bemanning gjennom året. Pr i dag er det ulike bemanningsbehov fra uke til uke. Dette skaper uforutsigbarhet og stort vikarbehov.

Ved å videreføre inntaksstopp ut April 2024 gir dette rom for endring i tildelingskriterier, endringsvedtak og ny bemanningsplan. Det gir også mulighet for brukermedvirkning og en prosess med foresatte.

Konsekvenser er at ekstra avlastning ikke vil tildeles i perioden, så fremt det ikke er sykdom eller lignende som er begrunnelse for behov.

Reduksjon 1 årsverk Soria Moria, endring kompetansekrav og økt produksjon

Reduksjon 1 årsverk Soria Moria. Med tanke på omstrukturering og sammenslåing av virksomheter Tilrettelagte tjenester kan denne ivaretas av annen funksjon. Her under opprettelse av utetjeneste som gjøres av eksisterende årsverk og endring i oppgaver og organisering av tjenesten.

Reduksjon kompetansekrav vil også gjøres i denne sammenheng.

Økt produksjon og salg vil medføre merinntekt til drift.

Reduksjon 1,5 årsverk Administrasjon Helse og omsorg

Ved omstrukturering av tjenesten og oppgaveglidning og forskyving kan man få en effektiv og stabil drift av sektoren. Dette innebærer å endre forvaltningsmetoden med og større fokus på oppgaver som saksbehandling og daglig drift.

Stillinger som foreslås kuttet er 100% utviklings- og kvalitetskonsulent og 50% rådgiver.

Reduksjon 1.5 årsverk Stormtunet 2

Reduksjon av 2 årsverk i forbindelse med utarbeidelse av ny arbeidstidsplan. Dette iverksettes når ny turnus er godkjent i løpet av 2023.

Reduksjon 10 årsverk hjemmetjeneste og institusjoner

Ved gjennomgang/ending av resterende arbeidsplaner og oppgaveglidning/omstrukturering kan man ta ned ytterligere 10 årsverk i Helse og omsorg. Dette ved å se på tidspunkter, komprimert arbeidstid og kompetansekrav.

Reduksjon 2.5 årsverk Kvalsund sykehjem

Kvalsund sykehjem har laget ny arbeidsplan etter gjennomgang av behov og pleiefaktor. Dette har resultert i reduksjon av 2.5 årsverk.

Dette gjennomføres fortløpende når ny turnus er godkjent og iverksatt.

Reduksjon 3 årsverk Vegaveien omsorgsbolig

Vegaveien omsorgsbolig har pr. dag mange vakante stillinger, og disse er vedvarende vakante grunnet lavt belegg på antall beboere.

Dette er et innsparingstiltak med forbehold om at barnebolig ikke er startet opp enda.

Reduksjon diverse budsjettposter Stormtunet 135

Reduksjon av budsjettposter etter evaluering av benyttet budsjett og innsparingstiltak.

Reduksjon konto 12730 Vikartjenester til kr 0

Gjelder Stormtunet 1,3,5 og Stormtunet 2.

Reduksjon ubrukte budsjettposter

Reduksjon ubrukte budsjettposter: andre tjenester (art 12700), konsulenttjenester (art 12705), og kjøp fra andre (art 13700)

Redusere antall laboratorier i Legetjenesten fra 3-2

Pr i dag har vi 3 laboratorier i tilknytning til Legekontorene. Ved å se på en sammenslåing kan disse reduseres til 2.

Rus og psykiatri: Reduksjon budsjett Medisinsk forbruksmateriell

Rus og psykiatritjenesten kan redusere budsjett for medisinsk forbruksmateriell med - 40 000 kr grunnet endret behov.

Samlokalisering hjemmetjeneste/sykehjem Kvalsund

Flytting av hjemmetjenestens kontorlokale fra Dalveien til Grubeveien. Det vil bli redusert behov for vikarer da personalet kan benyttes på en mer kostnadseffektiv måte.

Flyttingen vi også gi økte inntekter da det blir tilgjengelig 1 omsorgsbolig i hjemmetjenestens tidligere lokaler for utleie.

Tiltaket er allerede delvis gjennomført etter drøftinger og prosesser i tråd med omstrukturingsprosessen.

Slå sammen 3 virksomheter til 2 Tilrettelagte tjenester

HO har virksomheter som har uhensiktsmessige brukersammensetninger og virksomheter som er halvtomme med bakgrunn i formål for tjenesten.

Ved å slå sammen noen virksomheter vil man kunne få full effekt av formålet til den enkelte virksomhet, samt få utnyttet eksisterende personell til å dekke opp store vakanser. Dett vil gjøre noe med totaliteten i overforbruk på overtid, og dernest muligens være med å redusere sykefravær grunnet slitasje.

Det er svært hensiktsmessig å ha gjennomtenkte brukersammensetninger i den enkelte virksomhet, noe vi har god erfaring med fra tidligere omstruktureringsprosesser.

Tidsperspektivet settes til sommer 24 for å kjøre gode prosesser.

Øke antall pasienter på fastlegelister

Hammerfest kommune har i dag ca 500 pasienter pr liste pr fast ansatt lege. Nasjonalt er det ca 1200 pasienter. Dette får konsekvenser for antall leger i behov, samt at inntektsgrunnlaget ikke blir høyt nok for finansiering av tjenesten.

Det foreslås at alle leger som er fast ansatte øker listen med 100 eller flere pasienter. Dette vil føre til at antall legehjemler kan reduseres med 2.

Nye tiltak

Bosetting av 150 flyktninger

Tiltaket legger opp til at vi skal bosette 150 flyktninger neste år. Tiltaket vil styrke tjenestene innvandrertjenesten, skoler, barnehager, NAV og legetjenesten.

Egenandel Trygghetsalarmer

Viser til politisk vedtak vedr gratis trygghetsalarm til alle brukere i kommunen. Vi har store kostnader knyttet til drift av trygghetsalarmer - leasing av selve alarmer, oppsett og montering, samt medfølgende nøkkelboks til hver enkelt alarm. Administrasjonen foreslår derfor at egenbetaling for denne tjenesten gjeninnføres.

Endring av gebyrer utover vanlig prisstigning

Økning av gebyrer i gebyrregulativet utover generell økning på 7% i budsjettet. Økningen er knyttet til eksterne avtaler og selvkost.

Øke inntekter praktisk bistand Tilrettelagte tjenester

Etter gjennomgang av enkeltvedtak i Tilrettelagte tjenester evalueres det til at det er mange som ikke nyttiggjør seg av miljøarbeidertjeneste gitt som opplæring og veiledning. Svært mange klarer ikke å utføre feks husarbeid selv. I forbindelse med omstruktureringsprosessen skal det gjøres nye saksutredninger på alle enkeltvedtak, og behov skal defineres utfra hva som er opplæring/veiledning og hva som er praktisk bistand.

Miljøarbeid er ikke betalingstjeneste.

Praktisk bistand er en betalingstjeneste.

Dette vil gi brukere og pasienter i Hammerfest kommune en større likhet i tjenestenivå.

Sammendrag budsjett

Utfordringsbildet:

Stor variasjon i gruppen som har behov for særlig ressurskrevende tjenester. Kommunen mottar flere flyktninger, flere barneboliger opprettes, økning i andre brukergrupper gir behov for nye differensierte boliger, flere over 67 år da levealder øker.

Antall eldre øker anslagsvis 25% de neste 4 år, og 47 % de neste 10 år. Så det vil bli et betydelig økt behov for tjenester innen de neste 4 år, og dobling til 2032. Det blir flere med demens, økning av gruppen innenfor alderspsykiatri og flere med utfordrende adferd. Dette er svært ressurskrevende både økonomisk og personellmessig.

Generelt i befolkningen er det økt levealder. Dette fører til utsatt sykelighet. Nye behandlingsformer krever økt kommunaloppfølging.

Bo trygt hjemme-reformen vil gjøre at behovet for lavterskel-tjenester og hjemmebaserte tjenester vil øke.

Strategi:

Vi må ha langsiktige løsninger. Kommunen må satse på bedre ressursutnyttelse gjennom endringer i behandlingsmetoder og arbeidsprosesser. Det vil si ulike tiltak som kan øke produktiviteten, skape innovasjon og understøtte omstilling. Ny teknologi kan frigjøre ressurser, men kan også medføre endring i ressursbruk som følge av nye behandlingsmuligheter. Kommunen må foreta prioriteringer som sikrer at man kan gi gode og forsvarlige tjenester i fremtiden.

En målsetning i samfunnsdelen står som følger: Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse. Denne målsetningen forteller oss, ut fra samfunnsperspektivet, om 'hvorfor' de kommunale tjenestene finnes og at de har et oppdrag å utføre.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum 2024-27
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	
Helse og omsorg								
Helsehus i forbindelse med nytt sykehus	2025	378 721	-58 000	86 000	0	0	0	86 000
Sum Helse og omsorg		378 721	-58 000	86 000	0	0	0	86 000

Helsehus i forbindelse med nytt sykehus

Hammerfest kommune har planlagt bygging av nytt Helsehus samlokalisert med Hammerfest sykehus og Arktisk universitetet Campus Hammerfest.

Totalentreprisen er på 335,750 MNOK. Pris og lønnsvekst tilsier en økning av kostnadene basert på KPI. Dette er forutsatt som ekstrabevilgning i vedtaket om bygging av et slikt helsehus. Det legges derfor inn en økning i budsjettet på kr. 28 MNOK i 2024.

Resterende finansieringsbehov er kr. 86 mill., og denne kostnaden kommer i 2024. Kommunen vil få utbetalt tilskudd fra Husbanken samme år på kr. 58 mill. Netto investeringskostnad kr. 28 mill. i 2024 ligger i økonomiplanen 2024 - 2027.

Teknisk, drift og eiendom

Innledning

Teknisk Drift & Eiendom (TDE) består av 8 virksomheter og en fagstab. Sektoren har primært som oppgave å levere tekniske tjenester til innbyggerne og de andre sektorene i kommuneorganisasjonen, men leverer også sosiale tjenester knyttet til vanskeligstilte på boligmarkedet. Sektoren har ansvar for drift og vedlikehold av kommunal infrastruktur som veier, vann & avløp, eiendomsmassen samt infrastruktur knyttet til rekreasjon. TDE forestår gjennomføringen av både byggeprosjekter og kommunaltekniske prosjekter. Sektoren ivaretar også kommunens brannberedskap. Virksomhetene i sektoren er: Bolig & Eiendom, Byggdrift & Vedlikehold, Prosjektavdelingen, Brann & Redning, Vann & Avløp, Vei & Verksted, Park/Idrett/friluftsliv og Renholdstjenesten.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dagens oppgaver i de forskjellige virksomhetene i TDE er knyttet forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU). Sektoren har en egen prosjektavdeling som driver med utvikling av bygg/anlegg . Denne enheten er direkte koblet til pågående og framtidige byggeprosjekter og infrastrukturprosjekter.

Byggdrift & Vedlikehold - Ansvarsområdet er drift og vedlikehold av boliger og formålsbygg.

Renholdstjenesten - Virksomheten er den som har flest ansatte, med mer enn 60 årsverk. Oppgavene er primært renhold av kommunens formålsbygg, men omfatter også et vaskeri.

Bolig & Eiendom - Virksomheten er lokalisert i Hammerfest, og forvalter kommunens boliger og formålsbygg. Virksomheten har også ansvar for tjenester innen boligpolitikk og økonomisk rådgivning.

Vei & Verksted - Hammerfest kommune forestår nær alt sommervedlikehold og det meste av vintervedlikehold av kommunale veier. Vintervedlikehold er delvis satt bort til private aktører. Virksomheten ivaretar også fjernvarme og gatelys for kommunale veianlegg.

Vann & Avløp - Dette området er et selvkostområde hvor utgiftene dekkes av kommunale avgifter til innbyggerne. Innenfor ansvarsområde ligger drift og vedlikehold av infrastrukturen på vann og avløp. Virksomheten har vaktordning hele døgnet.

Park, Idrett og Friluftsliv - Virksomheten ivaretar kommunens idrettsanlegg, parker (inkl lekeplasser), turløyper og skuterløyper. PIF har også ansvar for utleie av idrettsanleggene.

Brann & Redning - Hammerfest har et kasernert brannvesen med fire ansatte på vakt til en hver tid. Kvalsund har døgkontinuerlig beredskap (dreiende brannvakt). I tillegg kommer overordnet vakt. Under virksomheten hører også tilsyn og feiing.

Prosjektavdelingen - Denne virksomheten har ansvar for bygge- og anleggsprosjekter, samt oppfølging av disse. Dette omfatter planlegging, iverksettelse, oppfølging og kontroll.

Fagstab TDE - Sektorens overordnede ledd som ledelse og faglig støtte til virksomhetene. Dette innebærer ressurskontroll, faglig utvikling, samt oppfølging av ansvar og oppgaver. Kommunens beredskapskoordinator finnes i denne fagstaben.

Kostra-analyse

	Hammerfest 2021	Hammerfest 2022	Sør- Varanger	Alta	Kostragruppe 08
Prioritet					
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B) *) **)	410	527	108	380	422
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr) *)	27 631	26 240	23 387	11 844	17 398
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater *)	283	65	1 378	823	1 610
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	276 953	271 487	119 904	88 628	187 959
Netto driftsutgifter per innbygger (332) kommunale veier (B) *) **)	3 832	3 745	1 911	940	2 441
Netto driftsutgifter per innbygger (338) forebygging av branner og andre ulykker (B) *) **)	330	249	94	69	128
Netto driftsutgifter per innbygger (339) beredskap mot branner og andre ulykker (B) *) **)	2 363	2 365	1 455	1 192	1 310
Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B) *) **)	46	89	138	158	292
Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B) *) **)	1 536	1 619	1 551	1 108	760
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B) *) **)	2 693	2 614	1 548	1 260	1 438
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B) *) **)	-29	-167	-170	1 300	86
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) *) **)	412	529	110	194	410
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,8	0,8	0,5	1,3	0,7
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	9,9	10,1	7,2	8,6	7,0
Samlet areal på kommunale idrettsbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	2,1	2,1	1,2	0,8	1,0
Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	0,8	0,8	0,1	0,3	0,4
Produktivitet					
Herav energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	127	96	134	47	158
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev (B)	32,5	34,8	35,3	36,2	24,3
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	764	707	774	357	646
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	1,86	1,59	1,19	1,13	

Dekningsgrad

Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	13,84	13,79	15,94	10,60	12,99
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale nto. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent)	6,1 %	5,7 %	39,0 %	37,8 %	20,8 %

Økonomi

Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr) *)	61	85	78	46	87
---	----	----	----	----	----

Andre nøkkeltall

Andel kommunale veier og gater uten fast dekke (B)	9,0 %	9,0 %	38,9 %	3,5 %	30,0 %
--	-------	-------	--------	-------	--------

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Utfordringer og strategi

På noen områder finnes det betydelig effektiviseringspotensial. Noe av dette er identifisert før og i budsjettprosessen, og kommer til uttrykk i foreslått budsjett. Andre tiltak må identifiseres gjennom den kommende omstillingsprosessen i kommunen.

Samtidig har sektoren vært underbudsjettet på en del poster over lang tid, og det har vært behov for et konsekvensjustert budsjett som gjenspeiler reelle forpliktelser som fastlønn, kontrakter med eksterne aktører, kommunale avgifter etc. Det er også rettet opp i fiktive inntektskrav.

Det vil på noen områder fortsatt være krevende å nå budsjettmålene for 2024 basert på dagens drift. Utfordringene finnes spesielt innenfor brann & redning, samt maskindrift hos vei & verksted.

Sektoren tar sikte på å finne gode løsninger gjennom omstilling, som kan gi betydelig økonomisk effekt allerede i 2024.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	123 286	123 286	123 286	123 286
Sum Vedtak forrige periode	3 500	9 000	9 000	9 000
Budsjettendring i år				
Inndekning fiktiv inntekt	-300	-300	-300	-300
Inndekning korrigerende fiktiv inntekt	-116	-116	-116	-116
Inndekning korrigerende negativ utgiftspost funksjon 221	-1 590	-1 590	-1 590	-1 590
Korrigerende fiktiv inntekt	416	416	416	416
Korrigerende negativ utgiftspost funksjon 221	1 590	1 590	1 590	1 590
Andre tiltak	6 002	6 002	6 002	6 002

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum Budsjettendring i år	6 002	6 002	6 002	6 002
Sum Sentrale justeringer	7 408	7 408	7 408	5 199
Konsekvensjustert budsjett	16 910	22 410	22 410	20 201
Konsekvensjustert ramme	140 195	145 695	145 695	143 486
Innsparingstiltak				
Avvikle tilskudd skispor-kjøring	-60	-60	-60	-60
Avvikling avtaler om tilskudd til bygdelag	-180	-180	-180	0
Besparelser FDV bygningsmasse som følge av redusert drift skoler/barnehager.	-277	-530	-530	0
Diverse innsparinger innen forvaltning hos bolig & eiendom	-53	-53	-53	10
Driftsendringer ved et salg av hybelhuset	-850	-850	-850	0
Driftstjenester til Finnmarkssykehuset Rosmolla	0	-1 894	-1 894	0
Endring folkebad	-82	-82	-82	0
Holde stillinger vakant i fagstab TDE	-1 560	0	0	0
Innsparing drift stab TDE	-70	-10	-10	0
Innsparinger byggdrift og vedlikehold	-4 531	-534	-534	-1 131
Kutt brøyting av enkelte distriktsveier	-1 040	-1 040	-1 040	0
Kutt idrettsstipend	-75	-75	-75	-75
Kutt kultur-/idrettsmidler	-300	-300	-300	0
Reduksjon drivstofforbruk vei & verksted	-16	-16	-16	0
Redusert renhold adm.-bygg og skoler	-1 500	-2 500	-2 500	0
Redusert varighet sesonghjelp parkdrift.	-45	-45	-45	-45
Sum	-10 639	-8 169	-8 169	-1 301
Innsparingstiltak				
Nye tiltak				
Digitalt fagverktøy	0	90	140	170
Driftsavtale Helsehuset	-1 000	-1 000	-1 000	0
Driftsendringer ved et salg av hybelhuset	1 000	1 400	1 400	1 400
Driftstjenester til Finnmarkssykehuset Rosmolla	0	72	72	0
Fjerning av inntektskrav for internleie av bygg	2 500	2 500	2 500	0

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Innsparinger byggdrift og vedlikehold	50	50	50	50
Kommunale avgifter kommunens bygningsmasse	1 200	1 200	1 200	0
Midler til kjøp av renholdstjeneste	585	585	585	640
Mindre driftsjusteringer	-45	-45	-45	-45
Brann forebyggende avdeling				
Økt fakturering for brøytetjenester Hammerfest	-350	-350	-350	0
Parkering				
Økte midler til eksterne brøytekontrakter	800	800	800	0
Sum Nye tiltak	4 740	5 302	5 352	2 215
Nye tiltak og realendringer budsjett	-5 899	-2 867	-2 817	914
Ramme 2024-2027	134 296	142 828	142 878	144 400

Budsjettendring i år

Inndekning fiktiv inntekt

Inndekning fiktiv inntekt

Inndekning korrigerende fiktiv inntekt

Inndekning korrigerende fiktiv inntekt

Inndekning korrigerende negativ utgiftspost funksjon 221

Inndekning korrigerende negativ utgiftspost funksjon 221

Korrigerende fiktiv inntekt

Korrigerende fiktiv inntekt

Korrigerende negativ utgiftspost funksjon 221

Korrigerende negativ utgiftspost funksjon 221

Innsparingstiltak

Avvikle tilskudd skispor-kjøring

Avvikle tilskudd pålydende 60.000,- pr år til Hammerfest skiklubb for sporkjøring på ettermiddager og i helger på Reindalen skistadion og til Glimmevannshytten.

Et slikt tiltak vil medføre en del mer kjøring fra kommunen.

Det vil trolig også medføre noe dårligere tilbud, og noen negative reaksjoner fra publikum og Skiklubb.

Avvikling avtaler om tilskudd til bygdelag

Avtaler med 3 bygdelag om tilskudd på kr. 60 000 pr år til vedlikehold av nedlagte skoler avvikles. Byggene foreslås solgt, og tiltak finnes i forslag til investeringsbudsjett.

Besparelser FDV bygningsmasse som følge av redusert drift skoler/barnehager.

Ved en evt nedleggelse/ redusert drift av skoler/barnehager, får kommunen besparelser knyttet til drift og vedlikehold av bygningsmassen.

Diverse innsparinger innen forvaltning hos bolig & eiendom

Diverse innsparinger gjøres hos virksomhet bolig & eiendom. Dette gjelder innen opplæring og kurs, innkjøp av kontormateriell, reisevirksomhet og lisenser.

Driftsendringer ved et salg av hybelhuset

Et eventuelt salg av hybelhuset vil gi reduksjon i leieinntekter estimert til 1 400 000,- pr. år.

Det vil samlet sett også blir en kostnadsreduksjon på ca.kr. 850.000, - pr. år knyttet til drift og vedlikehold.

Driftstjenester til Finnmarkssykehuset Rosmolla

Driftstjenester for Finnmarkssykehuset i sameiet på Rosmolla. Parkdrift uteområde samt vinterdrift (brøyting). Hammerfest kommune fakturerer FIN for deres andel av sameiet. Avtale ikke inngått, og tallene må revideres før budsjett 2025.

Som et absolutt minimum for å kunne levere tjenestene på parkdrift, er det behov for lønnsmidler til en 12% stilling, og dette er ivaretatt i beregningene.

Endring folkebad

Folkebad Isbjørnhallen kan kuttes på onsdager. Folkebad tilbys i Breidablikkhallen samme dagen, og kommunen vil dermed fortsatt ha tilbud om folkebad i Hammerfest og omegn mandag-fredag.

Samtidig innbefatter tiltaket at man reduserer fra 2 til 1 badevakt på Sanitetsbadet. Bassenget er grunt og har få besøkende. Dette gjør det oversiktlig for vekten, og det er ikke nødvendig med to badevakter.

Beregnet besparelse er basert på driftsbesparelser Isbjørnhallen og Sanitetsbadet, men tar også hensyn til redusert inntekt Isbjørnhallen og et noe økt besøk i Breidablikkhallen onsdager. I tillegg kommer lønnsbesparelser ved reduksjon av én badevakt for Sanitetsbadet.

Holde stillinger vakant i fagstab TDE

To av stillingene i fagstab TDE kan holdes vakant i 2024. Dette fordrer en snarlig inkludering av prosjektavdelingen i sektorens fagstab, og en avklaring på lokaliseringsspørsmålet.

Innsparing drift stab TDE

Diverse små innsparinger for drift stab TDE. Dette innen kontormateriell, velferdstiltak og reisevirksomhet.

Innsparinger byggdrift og vedlikehold

Det foreslås å utsette nyansettelser i 2024 med 2 Håndverker stillinger. Disse henger sammen med naturlig avgang hos to ansatte, og vil gi en effekt på ca. 1,5 årsverk i 2024. Stipulert lønnsbesparelse vil bli litt under kr. 900 000 i 2024.

Vedlikeholdsbudsjettet foreslås tatt betydelig ned (2,5 mill. kr.) i 2024 som følge av en vanskelig økonomisk situasjon. Budsjettet gir svært lite handlingsrom for uforutsatte hendelser, ombygginger og andre prosjekter. Videre inneholder tiltaketkutt i midler til driftskostnader biler hos byggdrift og vedlikehold, samt noen andre mindre driftskostnader.

Innsparingstiltakene knyttet til vedlikehold bør ikke videreføres etter 2024, da dette medfører et ytterligere vedlikeholdsetterslep.

Kutt brøyting av enkelte distriktsveier

Forslaget omfatter avvikling av brøyteavtaler i Lotre, Båtsfjord, Storelv, Storsandvik, Sandøyboten, Vassbukta, Klubbukt/Brensvika, Finvikvein og deler av Gamvikveien. Strekningene har få til ingen fastboende.

Kutt idrettsstipend

Årlig pott til idrettsstipend pålydende kr 75.000, - fjernes til kommunens økonomi tillater det.

Kutt kultur-/idrettsmidler

Kulturmidlene har blitt utdelt årlig til idrettslag i størrelsesorden 300.000,-

Dette er midler alle idrettslag, båtforeninger, turlag o.l. kan søke på.

De får et grunntilskudd etter medlemsmassen.

I tillegg kan de søke tilskudd til mindre anleggsutviklinger, utstyr, trenerutvikling osv. Søknadsinngangen varierer fra år til år. Tilskuddsmidlene anses som et kjært bidrag for enkelte lag og foreninger, men anses ikke som avgjørende for foreningene sin drift.

Reduksjon drivstofforbruk vei & verksted

Virksomhet vei & verksted kan med litt effektivisering redusere drivstofforbruket for sine maskiner.

Redusert renhold adm.-bygg og skoler

Renholdsplaner revideres adm.-lokaler og skoler. Frekvens på renhold kan reduseres noen steder. Noen stillinger kan holdes vakante, og renholdere kan omdisponeres på tvers av bygg i større grad ved sykefravær etc.

Redusert varighet sesonghjelp parkdrift.

Innleid sesonghjelp park som normalt går fra 1. mai til 15 oktober, reduseres med varighet til 01. september.

Forventet besparelse ca. kr. 45.000, -

Nye tiltak

Digitalt fagverktøy

Som et ledd i utviklingen av renholdstjenesten, er det konkludert med at et profesjonelt fagverktøy for renholdsplaner og ressursstyring er essensielt. Dette vil kunne gi klart bedre forutsetninger for effektivisering og uttak av potensial for bedre drift av tjenesten.

Driftsavtale Helsehuset

Hammerfest kommune inngår avtale om forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling for Helsehuset i tilknytning til nye Hammerfest sykehus. Avtalen estimerer en pris på rundt 6,6 MNOK i året i 2022-priser. Indeksregulert til prisnivå per juli 2023 indikerer at det blir en pris på rundt 7 MNOK i året innen avtalen trer i kraft. Avtalen skal avregnes årlig, som gir en viss usikkerhet, fordi det kan bli variasjon i den årlige andelen for kommunen. For 2024 antas en halvårsdrift etter signaler fra styringsgruppen.

Erfaringer fra Finnmarkssykehuset tilsier at ikke alt planlagt arbeid blir utført i henholdt til planen, og det er derfor gjort et fratrukk i estimert budsjettbehov.

Driftsendringer ved et salg av hybelhuset

Et eventuelt salg av hybelhuset vil gi reduksjon i leieinntekter estimert til 1 400 000,- pr. år.

Det vil samlet sett også bli en kostnadsreduksjon på ca. 850.000,- pr. år knyttet til drift og vedlikehold.

Driftstjenester til Finnmarkssykehuset Rosmolla

Driftstjenester for Finnmarkssykehuset i sameiet på Rosmolla. Parkdrift uteområde samt vinterdrift (brøyting). Hammerfest kommune fakturerer FIN for deres andel av sameiet. Avtale ikke inngått, og tallene må revideres før budsjett 2025.

Som et absolutt minimum for å kunne levere tjenestene på parkdrift, er det behov for lønnsmidler til en 12% stilling, og dette er ivarettatt i beregningene.

Fjerning av inntektskrav for internleie av bygg

Inntektskrav som stammer fra en internleie-ordning i gamle Kvalsund kommune. Kommunale virksomheter betalte internleie til teknisk sektor for byggene de disponerte. Byggdrift har ikke leieinntekter på kommunens egen bruk av byggene. Ble rettet opp i revidert budsjett 2022, men har ved en feil kommet inn igjen som et inntektskrav i 2023.

Innsparinger byggdrift og vedlikehold

Det foreslås å utsette nyansettelser i 2024 med 2 Håndverker stillinger. Disse henger sammen med naturlig avgang hos to ansatte, og vil gi en effekt på ca. 1,5 årsverk i 2024. Stipulert lønnsbesparelse vil bli litt under kr. 900 000 i 2024.

Vedlikeholdsbudsjettet foreslås tatt betydelig ned (2,5 mill. kr.) i 2024 som følge av en vanskelig økonomisk situasjon. Budsjettet gir svært lite handlingsrom for uforutsatte hendelser, ombygginger og andre prosjekter. Videre inneholder tiltaketkutt i midler til driftskostnader biler hos byggdrift og vedlikehold, samt noen andre mindre driftskostnader.

Innsparingstiltakene knyttet til vedlikehold bør ikke videreføres etter 2024, da dette medfører et ytterligere vedlikeholdsetterslep.

Kommunale avgifter kommunens bygningsmasse

Bolig & eiendom er underfinansiert på kommunale avgifter for eiendomsmassen med kr. 1,2 mill.

Midler til kjøp av renholdstjeneste

Vi kjøper renhold av Tyven barnehage hos Marinor AS, og dette har ikke vært ivarettatt i tidligere budsjetter. Videre har renholdstjenesten en avtale med Båthuset skole der elevene selv renholder. Denne har heller ikke vært ivarettatt i tidligere budsjetter.

Mindre driftsjusteringer Brann forebyggende avdeling

Det gjøres mindre justeringer på skjevheter mellom budsjett og faktisk behov på ulike poster.

Økt fakturering for brøytetjenester Hammerfest Parkering

Dagens fakturering på kr. 150 000,- for brøytetjenester til Hammerfest Parkering KF er lavere enn normal pris for slike tjenester. Det er nå inngått ny avtale.

Økte midler til eksterne brøytetekontrakter

Vei & verksted har ikke tilstrekkelig budsjettmidler til betaling for eksterne brøytetjenester iht kontrakt.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Avvikle vedlikehold av Reingjerdet	Innsparingstiltak	-400	-400	-400	-400
Vedlikehold av veier	Nytt tiltak	1 000	5 000	5 000	0
Økte midler til driftskostnader maskiner vei & verksted	Nytt tiltak	2 500	2 500	2 500	0
Sum		3 100	7 100	7 100	-400

Nye tiltak**Avvikle vedlikehold av Reingjerdet**

Kommunen *kan* avslutte oppfølging og vedlikehold av reingjerdet.

Det er avsatt kr. 400.000,- til formålet, og midlene går til lønnsutgifter, innkjøp av utstyr, drivstoff og annet forbruksmateriell. Vi bruker stort sett egen arbeidskraft og eget utstyr.

Tiltaket anbefales ikke iverksatt uten gode alternative løsninger for å holde rein utenfor tettbygd strøk.

Vedlikehold av veier

Kommunen har svært begrensede budsjettmidler til veivedlikehold, og behovet er stadig økende pga. forfall. Det lå inne noe midler til vedlikehold av veier i distriktene i tidligere års investeringsbudsjett (1,3 + 2 mill. kr.), men disse er nå fjernet. Kostnadene hører hjemme under drift og ikke investering.

Budsjett vedlikehold av veier for 2023 er kr. 1,3 mill., noe som er svært lavt med tanke på omfanget av kommunale veier.

Økte midler til driftskostnader maskiner vei & verksted

Behov for minimum 2,5 mill. kr. i ytterligere midler for å håndtere vedlikehold og reparasjoner på gammel maskinpark. Basert på regnskapstall de to siste årene, er det grunn til å tro at behovet er enda større.

Sammendrag budsjett

Etter konsekvensjusteringer, har sektoren har funnet innsparingstiltak for 2024 på til sammen 12 mill. kr. Det settes tøffe mål for effektivisering og innsparing hos renholdstjenesten, og ikke minst gjøres det en “dugnad” hos byggdrift & vedlikehold. Kommunen har generelt et stort vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen, og vedlikeholdsmidlene har ikke vært tilstrekkelig tidligere år. Likevel velger vi å redusere vedlikeholdsmidlene betydelig for 2024, som et kortsiktig tiltak for å bidra til en bedre kommuneøkonomi. Sektorens fagstab holder 2-3 av sine 7 hjemler vakant i 2024, og uten fagansvarlige vil ledelse, ressurskontroll, utvikling, overordnede oppgaver og faglig støtte til virksomhetene søkes løst gjennom omstilling.

Som en konsekvens av en anstrengt kommuneøkonomi, foreslås det å kutte midler til brøyting av distriktsveier med få eller ingen fastboende.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
Teknisk, drift og eiendom								
Forprosjekt	2027	1 000	0	-0	0	0	1 000	1 000
Isbjørnhallen/Breidablikk								
Kjøp av minihjullaster	2027	2 300	0	2 300	0	0	0	2 300
Kollektivtiltak	2027	3 153	0	-0	300	300	300	900
Løypetråkkemaskin	2027	2 500	0	-0	0	0	2 500	2 500
Ny brannstasjon	2027	161 095	0	0	0	0	160 000	160 000
Plan for rehabilitering av kirker	2027	2 921	-2 460	200	0	0	0	200
Ren havn	2025	60 250	-5 204	9 000	0	0	0	9 000
Salg av bygg/ boliger	2027	0	-35 900	0	0	0	0	0
Salg hybelbygg	2027	0	-25 000	0	0	0	0	0
Salg/avhending nedlagte skoler	2027	0	-1 000	0	0	0	0	0
Neverfjord/Klubbukt/Hønseby								
Skileik anlegg- Baksalen skole	2025	0	-1 000	0	0	0	0	0
Skredsikring	2025	23 158	-24 600	-0	500	0	0	500
Trafikksikkerhetstiltak	2027	2 811	-50	-0	100	100	100	300
Sum Teknisk, drift og eiendom		259 189	-95 214	11 500	900	400	163 900	176 700

Forprosjekt Isbjørnhallen/Breidablikk

Som følge av et større rehabiliteringsbehov for idrettshallene Isbjørnhallen og Breidablikkhallen, har det tidligere blitt bevilget 1. mill. kr. til forprosjekt. Det vurderes ikke som byggeteknisk kritisk å gjennomføre rehabilitering umiddelbart, og midlene foreslås utsatt til 2027.

Kjøp av minihjullaster

Vei & Verksted belaster nå avbetaling av ny minihjullaster over et allerede svært stramt driftsbudsjett. Maskinen bør kjøpes ut gjennom investeringsbudsjettet. Maskinen ansees som absolutt nødvendig for å gjennomføre brøyteoppdrag på lette/trange arealer, og den gamle maskinen havarerte nylig.

Kollektivtiltak

Det foreslås en årlig bevilgning for å kunne videreføre arbeidet med oppgradering av bussholdeplasser (universell utforming mm).

Årlig bevilgning reduseres fra 1,125 mill. kr. til 300 000 kr.

Løypestråkkemaskin

Tråkkemaskinen kommunen benytter i dag er 15 år, og vedlikeholdskostnader er høye. Reservedeler er svært vanskelige å få tak i.

Tidligere vedtatte midler foreslås å utsettes til 2027.

Ny brannstasjon

Som en del av lukking av avvik ved nåværende brannstasjon, er det beskrevet en plan om etablering av ny brannstasjon i et beredskapssenter på Storsvingen. Det tas sikte på at byggingen gjøres i regi av Statsbygg.

Investeringsbeløp settes sist i perioden (2027), for å belyse en et mulig investeringsbehov dersom byggeprosjektet ikke blir løst i statlig regi.

Plan for rehabilitering av kirker

Det er tidligere vedtatt investeringsmidler til renovering av Kvalsund kirke. Arbeidet er ikke igangsatt grunnet kapasitetsutfordringer i prosjektavdelingen og ikke minst kommunens økonomiske situasjon. Det foreslås satt av kr. 200 000 i 2024 til utredning av renoverings-/vedlikeholdsbehov for alle kirkene, før man vurderer behov for investeringsmidler og mulige statlige tilskudd til utførelsen.

Ren havn

Det er bevilget midler over statsbudsjettet 2021 for oppstart av Ren Havn-prosjektet. Hammerfest kommunes andel av dette kr.38,75 millioner, fordelt på kr.7,5 mill i 2021, 18,75 mill i 2022 og 7,5 i 2023. Dette tilpasset planlagt framdrift i prosjektet.

I henhold til kommunestyrets vedtak 18/23 økes bevilgningen til Ren Havn prosjektet med inntil kr. 9 millioner som følge av kostnadsøkningen i prosjektet. Beløpet er beregnet av Hammerfest Havn KF. Ved ferdigstillelse av prosjektet gjøres endelig fordeling av kostnadene mellom Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF basert på regnskap i enkelte delprosjektene kommunen skal være med på: Mudring og tildekking, cellespunddeponi og generelle kostnader.

Skredsikring

Det foreslås ikke midler til skredsikringstiltak i perioden (tidligere vedtatte midler på 3,125 mill. kr. i 2024 tas ut).

Plan for skredsikringstiltak må revideres, og det settes av kr. 0,5 mill. til dette i 2025.

Trafikksikkerhetstiltak

Det er behov for trafikksikkerhetsarbeid i kommunen. Investering i trafikksikkerhetstiltak på kommunalt nivå utløser tilskuddsmidler fra sentrale myndigheter.

Det settes ikke av midler til dette i 2024, og fra 2025 tas tidligere årlig bevilgning på 500 000,- ned til 100 000,-.

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum 2024-27
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	
Teknisk, drift og eiendom								
Forlengelse av kaipromenaden til biblioteket	2025	2 000	0	1 000	1 000	0	0	2 000
Ny kostebil Veg og verksted	2024	2 550	0	2 550	0	0	0	2 550
Ombygging og reovering av Kvalsund kommunehus.	2025	23 200	0	13 200	10 000	0	0	23 200
Sum Teknisk, drift og eiendom		27 750	0	16 750	11 000	0	0	27 750

Forlengelse av kaipromenaden til biblioteket

Samarbeid med Hammerfest Havn om ny kai-front. Havna dekker kostnader med kai-fronten, og kommunen dekker kostnaden med kai-/promenadedekke. Forutsetningen er at det gjøres i forbindelse med Hammerfest Havn sin fornying av eksisterende kai, og mens de har entreprenør på plass. Etter dialog med Hammerfest Havn, er det avklart at kai-fronten ikke blir større enn den er i dag. Tiltaket anbefales ikke prioritert gjennom kommunebudsjettet, da dette er Hammerfest Havn sitt område.

Ny kostebil Veg og verksted

Kommunens kostebil har tidligere hatt havari, og har økende drifts- og vedlikeholdskostnader. Det bør på sikt investeres i ny kostebil for Vei & Verksted. Beløpet er innkjøp minus innbytte.

Ombygging og reovering av Kvalsund kommunehus.

Som følge av sak KS 52/23 Innbyggersentrum i Kvalsund

For 2024 settes det av midler til oppstart for å kunne flytte lege og helsetjenester til kommunehuset. Videre utredning av dagsenter, omsorgsbolig og utleie utredes.

For 2025 settes det av midler til avslutning av prosjektet og overgang til drift i nye lokaler.

Selvkost

Innledning

Vann, avløp, renovasjon og feiing driftes ut fra et selvkost-prinsipp. Kommunens kostnader forbundet med disse områdene skal dekkes inn av kommunens innbyggere gjennom kommunale avgifter.

For året 2024 er det lagt opp til at kommunenes innbyggere vil få en økning på kommunale avgifter for vann, avløp, renovasjon og feiing.

Kostra-analyse

	Hammerfest 2021	Hammerfest 2022	Sør- Varanger	Alta	Kostragruppe 08
Produktivitet					
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	1 210	1 287	1 270	740	
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb) *)	2 172	2 296	1 651	1 454	
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 250	3 148	2 628	3 742	4 045
Kvalitet					
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	319	299	384	388	0
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	103	107	139	142	0

*) Inflasjonsjustert med deflator

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	-34 869	-34 869	-34 869	-34 869
Sum Vedtak forrige periode	-5 668	-9 854	-14 258	-14 258
Sum Sentrale justeringer	-2 195	-2 195	-2 195	-2 195
Konsekvensjustert budsjett	-7 863	-12 049	-16 453	-16 453
Konsekvensjustert ramme	-42 732	-46 918	-51 322	-51 322
Innsparingstiltak				
Reduksjon arbeidstøy	-10	-10	-10	-10
Reduksjon overtid	-50	-50	-50	-50
Redusere antall timer i avløpsstasjoner	-60	-60	-60	-60
Redusere kjemikaliebruken på avløpsstasjoner	-50	-50	-50	-50

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Si opp avtalen med jobbfrukt.	-12	-12	-12	-12
Sum	-182	-182	-182	-182
Innsparingstiltak				
Nye tiltak				
Endring av gebyrer utover vanlig prisstigning	-2 460	-2 460	-2 460	-2 460
Sum Nye tiltak	-2 460	-2 460	-2 460	-2 460
Nye tiltak og realendringer budsjett	-2 642	-2 642	-2 642	-2 642
Ramme 2024-2027	-45 374	-49 560	-53 964	-53 964

Innsparingstiltak

Reduksjon arbeidstøy

Det er mulig å spare på mindre innkjøp av arbeidstøy.

Reduksjon overtid

Overtid hos vann & avløp kan reduseres.

Redusere antall timer i avløpsstasjoner

Antall timer i avløpsstasjoner kan reduseres, noe som reduserer fast tillegg for den type arbeid.

Redusere kjemikaliebruken på avløpsstasjoner

Det er høyere kjemikaliebruk enn nødvendig på våre avløpsstasjoner.

Si opp avtalen med jobbfrukt.

Avtalen med jobbfrukt kan sies opp.

Nye tiltak

Endring av gebyrer utover vanlig prisstigning

Økning av gebyrer i gebyrregulativet utover generell økning på 7% i budsjettet. Økningen er knyttet til eksterne avtaler og selvkost.

Sammendrag budsjett

Vann- og avløpsnettverket i Hammerfest by og distriktene har fått en betydelig oppgradering de siste årene. Investeringene har vært store og selvkostfond på vann er nå i null. Gebyrene på vann må økes med 25% i 2024 og 20% i 2025 for å få selvkostområdet i balanse.

Brann- og beredskapsadministrasjonen har jobbet flere år for å etablere en tilstrekkelig forebygging i kommunen. Økning av 20% på feiing i 2024 er nødvendig for å dekke dagens utgifter og overskridelser. Gebyrene må økes for å få selvkostområdet i balanse.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp			Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2024	2025	2026	2027	2024-27
Selvkost								
Hovedplan vann og avløp	2027	238 259	0	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum Selvkost		238 259	0	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000

Hovedplan vann og avløp

Hovedplan vann: Det foreslås å redusere årlig investering fra 24 mill. kr. til 10 mill. kr. I perioden vil kun høyst nødvendige tiltak utføres. Ny hovedplan VA er under utarbeidelse for perioden 2025-2028, og satte beløp vil hensyn tas i denne.

Hovedplan avløp: Det foreslås å redusere årlig investering fra 16 mill. kr. til 5 mill. kr. I perioden vil kun høyst nødvendige tiltak utføres. Ny hovedplan VA er under utarbeidelse for perioden 2025-2028, og satte beløp vil hensyn tas i denne.